

Hitler dün gece nükte ve tehditler ile dolu yeni bir nutuk söyledi

Nutkun başlıca üç mühim noktası: 1- Almanyanın yeni hareketlere hazırlandığına dair ifşaat, 2- Fransaya yapılan hücum, 3- İtalyadan pek az bahsedilmesi

Hitler: "Artık mesaimizin meyvalarını toplamak zamanı gelmiştir," dedi

Nutuktan bir parça: "Daladye, sana karşı koca bir Alman ordusu duruyor. Alman alaylarının nasıl şeyler olduğunu öğreneceksin!,"

Hitler nutkunu: "Teslim olmak benim şiarım değildir, bütün haklarımız tanınmadıkça hiçbir anlaşma mevzuubahs olamaz," diye bitirdi

Dün nasyonal sosyalizmin Almanya'da iktidar mevkiine geçtiği günün 7 nci yıldönümü idi. Bu münasebetle her sene yapılan büyük merasimin bu sene yapılmayacağı, Hitlerin de mutad nutkunu söylemeyeceği evvelce bildirilmiş iken, dün gece Alman radyoları ve onlardan naklen diğer radyolar Alman devlet reisinin saat 9 da Berlinde Sporpalasta nutkunu vereceğini bütün dünyaya ilan ettiler. Nutkun radyo ile aldığımız metne yakın bir hülâsasını aşağıda veriyoruz:

Göbelsin sözleri

Saat dokuzda Göbels şu sözlerle içti - mai açtı:

«Führerim, bu akşam seni yalnız senin milletin değil, bütün dünya dinleyecek. Bütün dünya yalanlara boğulmuştur. Düşmanlarımız malûm eski aldatma usullerile çalışıyorlar. Onlar Almanları aldatmak ve Alman milletini senden ayırmak istiyorlar. Bu usul tesirsizdir. Al - yırman kavmi senin arkanda tek bir adam gibi duracaktır. Alman milleti artık yalanlar dinlemiyor. Alman milleti yalnız bir tek sada dinleyecek. O da senin sesindir. Garbin yalanları beyhudedir. Bun - lar derin bir korkudan mülhemeldirler. Biz bunlara ancak soğuk bir istihkarla bakarız. 30 Kânunusani bizim büyük in-

Nutku tetkik

YAZAN

Emekli general
H. Emir Erkilet
«Son Posta»nın askerî
muharriri

Bay Hitlerin dün gece nasyonal sosyal fırkasının yıldönümü münasebetile söylediği nutku dinledim. Hitler bu nutkunda fazla sıkılmış ve kendini müdafaa vaziyetinde kalmış bir adama benzemiyor. Bilâkis büyük kararlar arifesinde bir sergerde ferahlığı taşıyor. O kadar ki sık sık savurduğu nüktelerle dinleyicilerini mütemadiyen güldürmüş ve heyecanlandırmıştır.

(Devamı 8 inci sayfada)

kilâb günümüzdür. Bugün Almanların sana teşekkür borçlu oldukları gündür. Almanların kalbi sana karşı teşekkürle, minnetle doludur.»

Hitler kürsüde

Bundan sonra kürsüye gelen Hitler şöyle söze başladı:

«Alman hemşehrilerim, yedi sene kısa bir zamandır. Bir milletin hayatına nisbetle bir saniye demektir. Bununla beraber bu yedi sene büyük ve çok hareket ve hâdiselerle doludur. Bu yedi sene büyük tarihi başarılar oldu. Birçok işler, hâdiseler vücut buldu.»

Alman devlet reisi bu mukaddmeden sonra sözlere şöyle devam etmiştir:

«Ekseriya demokratiklikten bahs olunuyor. Tabii Almanya'da değil, başka yerlerde.. çünkü biz demokrasinin ne olduğunu iyice tanıdık. Almanlar demokrasi idealini on beş sene tecrübe ettiler, biz bunu garbden tevarüs ettik. Bugün bu demokrasilerde muhtelif harb hedeflerinden bahs olunuyor: Yeni, yepyeni bir Avrupa kurulacak, hak ve adalet Avrupa, sulh ve müsaemet Avrupası. Milletler silâhı bırakacak, umumi terki teslihat yapılacak, serbest ticaret olacak, kültür, dindarlık, fazilet dünyası kurulacak, yani tek cümle ile bir altın devir ihdas olunacak.. O altın devir en eski zamanların altın devri değil, şimdiki zamanların biraz evvel yaşadıkları altın devirdir. Fakat 1918 de de aynı şeyler vâdedilmişti. O zaman da İngilterenin hedefi hak ve adalet tesisi idi. O zaman da silâhların bırakılması vâdedilmişti. Üstelik bir de Millet

(Devamı 8 inci sayfada)

Hitler kürsüde

Fin tayyareleri dün bir Sovyet limanını bombardıman ettiler

200 Sovyet tayyaresi Finlândiya üzerinde uçtu ve 800 bomba attı, 20 tayyare düşürüldü, Amerikadan 200 sandık tayyare ve aksamı Finlândiyaya gönderildi

Londra 30 (Hususi) — Bugün gerek Sovyet, gerek Fin tayyareleri hayli faaliyet göstermişlerdir.

Fin hava kuvvetleri, Kronstad olduğu tahmin edilen bir Sovyet limanını Sovyet demiryolu hatlarını bombardıman etmişlerdir.

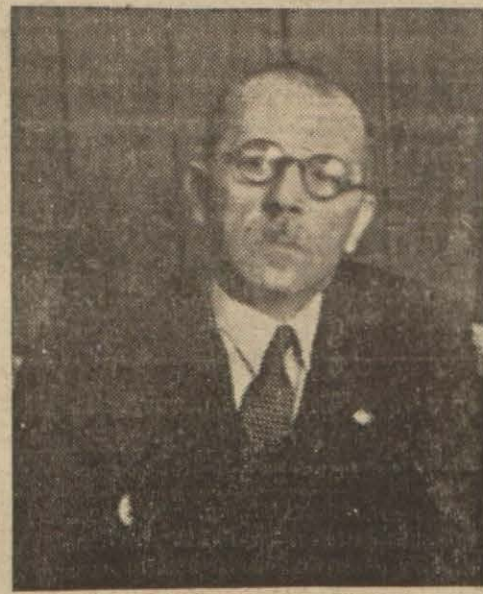
Sovyet tayyarelerinin dünkü bombardımanı esnasında Viborg'da bir hastane tamamen harab olmuş ve 23 kişi ölmüştür. En fazla hasara uğrayan Fin şehri Abo olmuştur.

Finlândiya için bugün Amerikadan 200 (Devamı 8 inci sayfada)

Balkan Antantı konseyi

Hariciye Vekili bu akşam Belgrada hareket ediyor

Toplantıda Balkan devletlerinin bitarafıkları teyid edilecek ve bazı iktisadî meseleler de görüşülecek

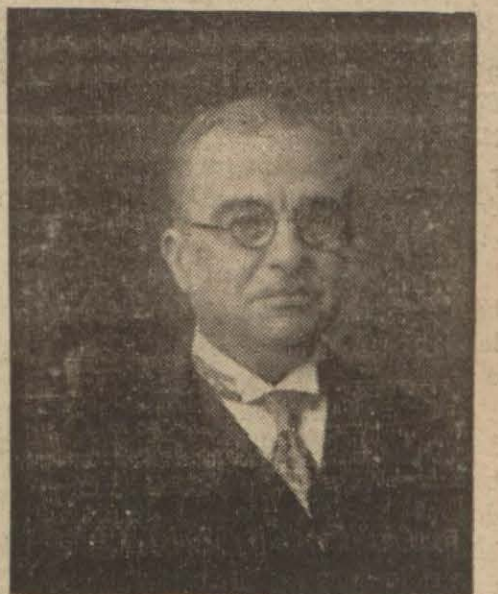
Şükrü Saracoğlu

Ankara 30 — Balkan antantı daimi konseyinin Belgrada aktedeceği toplantıya iştirak etmek üzere Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu refakatindeki zevat ile birlikte bu akşam Anadolu ekspresile İstanbul'a hareket etmiştir.

Hariciye Vekili istasyonda Meclis Reisi, hariciye umumî kâtibi, büyük elçiler ve elçiler, Hariciye Vekâleti erkânı, yerli ve yabancı matbuat mümessilleri tarafından uğurlanmıştır. Vekil yarın (bugün) Belgrada hareket edecektir.

Yunan heyeti

Atina 30 — Balkan antantı konseyi

General Metaksas

toplantısına iştirak edecek olan başvekil, ve hariciye nazırı Metaksasın riyasetindeki Elen heyeti bu akşam vapurla Selâniğe hareket etmiştir. Heyet Selânikten de trenle Belgrada gidecektir.

Metaksas riyasetindeki Elen heyeti, or - (Devamı 8 inci sayfada)

Hatıralar arasında

Üstad Halid Ziya Uşaklıgilin dördüncü yazısı yarınki sayımızda

Nutkun ilk akisleri

İngiliz radyosu diyor ki: "Almanya artık Fransayı İngiltereden ayırmannın imkânsız olduğunu anlamıştır. Fransaya yapılan hücum bunu gösteriyor,"

Londra radyosu dün gece, Hitlerin nutkunu takip eden ilk neşriyatında, bu nutkun mühim parçalarını hülâsaten verirken, bazı mütalealar da serdetmiştir.

Nutkun ilk akisleri sayılabilecek olan bu mütalea ve tefsirler şunlardır:

Şimdiye kadar Fransa aleyhinde söylemekten içtinab eden Hitler, bu defa açıkça Fransaya meydan okumuştur. Bu da gösteriyor ki Alman zımmadamları, Fransayı İngiltereden ayırmak hususunda gayretlerinin boş olduğunu artık anlamışlardır.

Hitler nutkunda, İngilterenin 40 milyon kilometre murabba araziye sahip bulunduğunu ve kilometre murabba başına 80 nüfus düştüğünü, 80 milyon Al -

manın ise 600 bin kilometre murabba bir sahada sıkıştıklarını söylemiştir.

Halbuki hakikatte, İngiliz dominyonlarının muhaceret ve iskân işleri ken - dileri tarafından tanzim edilir. Öyle ki İngiliz adalarında, bir kilometre murabba başına 703 nüfus düşerken, Almanya'da, aynı sahaya 347 kişi isabet etmektedir.

Bundan başka hatib, Çörçile de bazı sözler atfederek, Almanyanın amansız bir harbe hazır olduğunu söylemiştir.

Hakikatte Çörçil, bu kabilden ne hususî, ne de alenî beyanatta bulunmamıştır.

Gerek Hitlerin ve gerek Göbelsin mil -

li ittihattan ehemmiyetle bahsettikleri de bilhassa nazarı dikkati celbetmektedir.

Milt Şef İngiliz sefaretini şereflendirdiler

Ankara 30 (A.A.) — Reiscümhur İsmet İnönü, bugün atla yaptıkları mutad gezintiden sonra İngiliz sefaretine uğriyerek büyük elçi Sir Hughe Montgomery Knatchull - Hugessen ile bir müden görüşmüşler ve istirahat buyurmuşlardır. (Devamı 3 de)

TELGRAF HABERLERİ

İngiliz Harbiye Nezareti felâketzedelere 800 ton mevaddı gıdaiye gönderdi

Hariçten yardımlar devam ediyor, Budapeşte belediyesi de nakdî yardımda bulundu

Ankara 30 (A.A.) — Aldığımız malû - mata göre hareketiarz felâketzedeleri için İngiliz milleti ve hükümeti tarafından yapılmış olan geniş miyastaki yardımlara ilâveten bu defa da İngiliz harbiye nezareti tarafından 800 ton mevaddı gıdaiye gönderilmiştir. Dost memleket harbiye nezaretinin felâketzedeler için gösterdiği bu yakın alâka muhitimizde büyük bir sempati ile karşılanmıştır.

★ Ankara 30 (A.A.) — Budapeşteden bildirildiğine nazaran, Budapeşte belediyesi hareketiarz felâketzedelerine bir yardım olmak üzere 50,000 pengö tahsis etmiştir.

★ Ankara 30 (A.A.) — İskenderiyeden bildirildiğine nazaran halkın İkincikâ - nunun ilk haftasına kadar hareketiarz felâketzedelerine yardımları 820 Mısır lirasına varmıştır.

★ Ankara 30 (A.A.) — Köstenceden bildirildiğine göre, Köstencede mukim vatandaşlarla ırkdaşlarımız ve hayırsever zevat tarafından hareketiarz felâketzedelerine bir yardım olmak üzere 82,700 ley teberrü olunmuştur.

★ Ankara 30 (A.A.) — Rangon yar - dım komitesi reisi Ahmed İbrahim, Cüm - hurreisi İsmet İnönüye gönderdiği bir

telgrafta hareketiarz felâketzedeleri için Rangon halkı tarafından 1700 İngiliz lirası teberrü edilmiş olduğunu bildirmiştir.

★ Ankara 30 (A.A.) — Üsküpten haber verildiğine göre hareketiarz felâketzedeleri için yeniden 13,350 dinar ile muhtelif eşya teberrü olunmuştur.

★ Ankara 30 (A.A.) — Berutta İbra - him Şakir tarafından hareketiarz felâ - ketzedeleri için 200 Suriye lirası, Kemal Haşim 15. emekli albay Ahmed Necib 25, doktor Mustafa İzzettin 25, Bayan Sara Siret de 25 Mısır lirası teberrü eylemiş - lerdir.

Gene Berutta İbrahim İtri 500, bir Türk vatandaşı 50 ve Muzaffer Emin de 50 Türk lirası teberrü etmişlerdir.

Yeni zelzeleler
Sivas 30 (A.A.) — Sivasta Pazar günü saat 1,45 de, Pazartesi saat 5,46 da, bugün de saat tam 3 de orta şiddette onar saniye devam eden üç zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Ş. Karahisar 30 (A.A.) — Dün gece saat 21 de kasabamızda hasarsız hafif bir zelzele olmuştur.

Amasya 30 (A.A.) — Dün Amasyada saat 18,35 de üç saniye devam eden hafif bir zelzele olmuştur.

Alman tayyareleri dün de İngiliz gemilerine taarruz ettiler

Londra 30 — Düşman, İngilterenin şark sahili açıklarında dün ticaret gemilerimize karşı yaptıkları geniş ha - rekâta bugün de devam etmiştir. Dün kü harekâta 20 Alman tayyaresi iştirak etmiştir.

Düşman tayyareleri bu sabah şafakla beraber sahil açıklarında keşif u - çuşları yapmış ve İngiliz tayyareleri - nin yaklaşması üzerine uzaklaşmış - tir.

Düşman tayyarelerinden biri, bu sa - bah, bir İngiliz ticaret gemisine hücu - ma tasaddi etmiş ise de gemiyi hasara uğratmağa vakit bulamamıştır. Çünkü bir avcı tayyaremizin ve müteakiben bir sahil muhafaza servis filosunun ta - kibine uğramıştır. Bilâhare bu Al - man tayyaresinin düşürüldüğü tesbit edilmiştir.

Holânda üzerinde

Lahaye 30 (A.A.) — Dün akşam Alman tayyareleri orta Holânda üze - rinden uçmuşlardır. Tayyareler dafi toplarile hava devriyelerî tarafından tardedilmiştir.

Bu hususta Berlin nezdinde bir te - sebbüs yapılacaktır.

Lüksemburg 30 (A.A.) — Bir Al - man keşif tayyaresi Alman hududuna 3 kilometre mesafede bulunan Hosin - gende karaya inmiştir. Tayyareciler Lüksemburg topraklarında olduğunu görünce tekrar havalanmış ve Alman - yaya dönmüşlerdir.

Alman - Sovyet İşbirliği

Londra 30 — (Reuter) : Times gazetesinin diplomatik muharrirî yazıyor:

Sovyetler Birliğinden gelen diplomatların ve yabancı endüstriyelerin bildirdiklerine göre, Almanya ile Sovyetler Birliğini alâka - dar eden meselelerde, Almanlar, von Rib - bentrop'un Baltik işlerinde yaptığı feda - kâriklar siyaseti sonunda kaybettikleri ilk teşebbüs vaziyetini yeniden ele almağa ça - lışmaktadır. Bilhassa Kızıldununun Finlân - diyada fena vaziyette bulunması sebebiyle, Nazi zimamdarları, Rusların hâlen yapıla - cak bir Alman tesrine mukavemet edecek vaziyette bulunmadığını ümid etmektedir. Moskova'da oturan Almanlar, Sovyetlerin Finlân'diya cephesinde karşılaştıkları güç - lüklerden çok memnundurlar.

Moskova zimamdarları ise Finlândiya me - sesinini bitirmek için gayretlerini fazalala - tırmaktadır. Ve Finlândiyanın pek az zaman da vukua geleceğini ümid ettikleri işgalden sonra şiddetli bir tazyik yapmak üzere Ro - manya hududunda beklentikleri kıt'alarını da Finlândiyaya göndermişlerdir.

Bazı emarelere göre, Moskova, cenuba doğ - ru genişleme siyasetini başka zamana tehir etmiştir. Maamafih, bu, Sovyetlerin bu siya - setten vazgeçmiş olmaları demek değildir. (A.A.)

İngilterede şiddetli soğuklar

Londra 30 (A.A.) — İngilterede havalar fena gitmekte devam etmektedir. Halk, büyük bir zaruret karşısın - da kalmadıkça seyahat etmemeye da - vet edilmektedir. İskoçyadan hareket eden bir tren 28 saat teahhürle Lond - raya gelmiştir. Diğer bir tren de kır - larda kara saplanarak kalmış şimendifer hattı üzerinde bulunan bir köylü bir dana kesip kızartarak yolcuların aç - lığını gidermiştir. Başka bir trende 100 kadar çocuk soğuktan pek muzta - rib bir hale geldiği için birçok müşkü - lâttan sonra hadise mahalline gelmeğe muvaffak olan bir yardım treni bunları alıp en yakın şehre kadar götürmüş ve çocuklar hastaneye yatırılmıştır.

Bu sabah birçok şehirlerde trenlerin ve otobüslerin gecikmesi yüzünden iş - çiler fabrikalara gidememişlerdir.

Ruzveltin doğumunun 58 inci yıldönümü

Londra 30 (Hususî) — Bugün Ame - rikada, Ruzveltin doğumunun 58 inci yıldönümü tes'îd edilmiştir.

Millî Şef İngiliz sefaretini şereflendirdiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Devlet reislerle teati edilen telgraflar Ankara 30 (A.A.) — Elenler Kralı ile Re - isciümhur İsmet İnönü arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Ekselâns Bay İsmet İnönü
Türkiye Reiscümhuru

ANKARA
Ekselânsınıza, amcam Elen prensi Chris - tophe'un ölümünü bildirmekle müteelli - mim.

Georges
Majeste İkinci Georges
Elenler Kralı

ATİNA
Majestelerin büyük yası, bent derin suret - te müteessir etmiştir. Majestelerinin kede - rine anıyarak iştirak eder ve en hararetili ve en samimli taziyetlerimi bildirimim.

İsmet İnönü
Ankara 30 (A.A.) — Giuseppe Motta'nın vefatı münasebetile, Reiscümhur İsmet İn - önü ile İsviçre konfederasyonu reisi Pilet Go - latz arasında aşağıdaki telgraflar teati o - lunmuştur:

İsviçre konfederasyonu reisi
BERN

Yüksek devlet adamı Bay Motta'nın ölü - mü haberini derin bir teessürle öğrendim. Çok samimli ve derin taziyetlerimi kabul et - menizi ve federal konseye bildirmenizi rica ederim, bay reis.

İsmet İnönü
Ekselâns Bay İsmet İnönü
Türkiye Reiscümhuru

ANKARA
Federal müşavir Motta'nın acı kaybı mü - nasebetile ekselânsınızın göstermiş olduk - ları sempatinen çok mütehasis olan İsviç - re federal konseyi, size derin minnettarlığı - nı bildirir, bay reis.

İsviçre konfederasyonu reisi
Pilet Golatz

B. Motta'nın vefatı münasebetile, Haric - ye Vekili Saracoğlu ile İsviçre federal mü - şaviri Baumann arasında da telgraflar teati olunmuştur.

General Veygandın Erzuruma gittiği haberi yalandır

Ankara 30 (A.A.) — Fransız Yakın - şark orduları komandanı Orgeneral Vey - gandın Erzuruma gittiğine dair bir ec - nebi ajansı tarafından neşrolunan habe - rin tamamen uydurma olduğunu beyana Anadolu ajansı mezundur.

Orgeneral Veygand, dün akşamki To - ros ekspresile Suriyeye hareket etmiştir.

Kral Borisin 46 ncı yıldönümü

Sofya 30 (A.A.) — Kral Borisin doğ - umunun 46 ncı yıldönümü, bugün bütün memlekette dini âyinlerle kutlanmıştır.

Sofyadaki dini âyinde, hükümet azası, kordiplomatik, saray erkânı, yüksek dev - let memurları cemiyetler mümessilleri ve büyük bir halk kütesi hazır bulunmuş ve Sofya garnizonu kıt'aları da bu âyine iştirak eylemiştir.

Gazeteler, bugünkü bayram dolayısıyla, kralın yüksek şahsiyetini ve bütün mil - letin kendisine bağlılığını teberrü ettir - mektedir.

Gene Balkanlara dair

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Ö nümüzdeki Şubatın ilk haftasında ve ağılebi ihtimal ikisinde Bel - gradda toplanacak olan Balkan Birliği konseyi, sağdan soldan alâka ve dikkati üzerine toplamakta berdevamdır. İlkba - harın yaklaşmakta olduğu ve Balkanlar vaziyetinin sık sık mevzuubahs bulundu - ğu su sırada bu alâka ve dikkatlerin bu konferans üzerinde tekâsüf etmesi kadar tabii bir şey yoktur.

Malûm olduğu üzere Balkan'ların hu - susî bir vaziyeti vardır. Son hâdiseler ve Almanya ile garb devletleri arasında çıkan harb ve bu arada Arnavudluğun İta - lya tarafından işgali bu vaziyetin husu - siyetine yeni bir takım âmiller katmıştır. Şöyle ki:

1 — Çekoslovakyanın Alman işgali al - tına girmesile Yugoslavyanın Almanya ile hemhudud olması.

2 — Arnavudluğun İtalya tarafından işgale Yugoslavyanın İtalya ile hudu - dunu genişletmiş bulunması. Ayrıca İta - lyanın Yunanistan ile geniş kara hudud - ları meydana getirmiş olması.

3 — Romanyanın Lehistan harekâtı neticesi sıkışık bir vaziyette kalması.

4 — Türk - İngiliz - Fransız ittifakının Balkanlarda, Türkiye aleyhine celbettığı Alman - İtalyan propagandası.

Gerek Yugoslavya, gerek Romanya ve Yunanistanın Balkan Birliğine sadakat - lerinden şüphe edilemez. Fakat Yugos - lavyanın Almanya ile komsu vaziyete gelmesi, bu devletin harekâtını eski ser - bestliğinden çıkarmıştır. Onun, vaziyeti hazır karşısında bitaraf kalmayı ister görünmesi ve simdilik bu noktada ayak diremesi bu sebebledir.

Romanyanın vaziyeti de naziktir. Bu devlet bir taraftan Macarların, bir taraf - tan da Bulgarların bazı taleplerine hedef - tir. Ayrıca Sovyet Rusya ile arasında bir Besarabva meselesi vardır. Böyle bir va - ziyette Balkan Birliğine sadakatte bu' - nması bir vecibedir. Fakat icabında müza - heret görmek sartile. Bu birliğin, yalnız Balkanlardan gelecek değil, aynı zaman - da hariceten de vukubulacak taarruzlara karşı Birliğin askerî bir ittifak halîne gelmesini istemesi bundandır.

Bizim ve Yunanistanın vaziyetlerimiz ise, bir tecevüz vukubulmadıkça müddet - ce bitaraf kalmaktan ibaret bulunduğu şüpheşizdir. Geriye, bu muntakada faali - yet gösteren iki kuvvet kalıyor: Bulga - ristan ve Arnavudluğun müstevlisi sifa - tile İtalya.

Yukarıda da kaydettiğimiz gibi Bulga - ristanın Romanyadan bazı talepleri var - dir. Keza Yunanistandan da. Vaziyeti ha - zıra dahilinde bu talepleri is'af etmenin imkânı olmadığı bedihi bulunduğuna göre, Bulgaristan, bu talepleri bir kuvvet istimali vesilesi aadedmiyeceğini bevan eylemektedir. Maamafih Balkan Birli - ğinin dışında bulunması itibarile güvenilir bir unsur olmaktan uzaktır. Bunun hari - cinde bir de İtalya geliyor. Her şeye ra - ğmen bu devlet, Almanyanın müttetikidir. Maamafih Sovyet Rusyanın Ba'kanlara el uzatmasına da şiddetle muarızdır. Maksadı, Balkanlar üzerinde nazif olmak, Birlik azasını kendi tesiri altına alıp güya bitaraf bir Balkan zümresi vücude getir - mektir.

Balkan Birliği konseyi iste bu derece ağır ve son derece müşkül şart'ar içinde Belgradda toplanıyor. Birlik azasına ken - dilerinden baskasından bir hevır gelmi - yeceği, gelebileceği geçmisteki tecrübe -

(Devamı 11 inci sayfada)

Almanlar petrol naklini tesri için Romanyaya 2000 sarnıçlı vagon 120 lokomotif gönderdiler

Bükreş 30 (A.A.) — Emin bir mem - badan öğrenildiğine göre Rumen petrol - lerinin Almanya naklini tesri etmek ü - zere Alman demiryolları idaresi Roman - yaya 120 lokomotif ile 2000 sarnıçlı vagon sevkettmiştir.

Bükreş 30 (A.A.) — Umumi petrol kom - iserliği dün akşam resmen teşekkül et - miştir. Umumi komiser profesör Netta, bu münasebetle bir nutuk irad ederek bu teşekkülün gayelerini tasrih etmiş ve de - miştir ki:

— Müsellâh kuvvetlerimiz ve ikt - sadiyatımızın ihtiyaçlarını karşılamak için kâfi miktarda petrol istihsal etmeği teahhüd etmek mecburiyetindeyiz. Pet -

rol istihsalâtının daima devletin hima - yesi altında bulunduğunu hissetmesi lâ - zımdır.

Hububat için

Bükreş 30 (A.A.) — Hükûmesin ye - ni petrol komiserliği bugün ilk içtima - nı yapmıştır.

Millî iktisad nezareti aşağıdaki teb - liği neşretmektedir:

Bundan sonra evvelâ hububat ve sonra da madenler için buna benzer komiserlikler ihdasına mecbur olaca - ğımız güpheşizdir. Zira istihsal ve tev - zi için bütün otoriteyi haiz bulunmak - lığımız lâzımdır.

Garb cephesinde topçu düellosu

Paris 30 (A.A.) — Dün öğleden sonra şiddetle kar yağmadan evvel kara ve ha - va kuvvetleri cepheye büyük bir faali - yet göstermişlerdir.

Fransız bataryaları muhtelif nokta - larda bilhassa Vosgesda ve Rhin nehri sahilinde yemek taşıyan ve başka işler gören Alman müfrezelerine ateş açmış - lardır. Alman topçuları mukabele etmiş ve neticede iki taraf arasında düellolar yapılmıştır.

Havada her iki taraf da fotoğraf almak üzere düşman hatları üzerine tayyareler sevk edilmiştir. Orta kesafette olan kar ta - bakası bütün yolları, keçi yollarını tah - kimatı ve siperleri iyice tebarüz ettirdiği için pek müsaid şerait altında fotoğraf çekmek imkânı hâsil olmuştur. Havada hiç bir çarpışma olmamıştır.

Garb cephesinde keşif kolları faaliyeti

Paris 30 (A.A.) — 30 Kânunusani akşam tebliği:

Sarın batısında ehemmiyetli suret - te keşif kolları faaliyeti kaydedilmiş - tir.

Aynı bölgede günün mühim bir kıs - mında karşılıklı topçu faaliyeti olmuş - tur.

İzmirin Sinekli mıntakasında heyelân

İzmir 30 (A.A.) — Sinekli mıntakasın - da bir müddettenberi hafifçe başlayan heyelân dün ilerleyişini arttırmış Vezir ve Osmanağa sularının ana borularından birini patlatmıştır. Civarı kaplıyan sula - rın arzettiği tehlikenin önüne geçmek için belediye suyu derhal membandan kestirmiş ve ihtiyatî bir tedbir olarak su basan mıntakadaki evlerden ikisini de tahliye ettirmiştir. Borunun süratle ta - mirine çalışılmaktadır.

İsveçte gönüllü müdafaa teşkilâtı

Stokholm 30 (A.A.) — Social - De - mokraten gazetesinin bildirdiğine göre, İsveç ordusu başkumandanı General Thor nell, askerî makamata tâbi olmak üzere bir gönüllü müdafaa teşkilâtı yapılması için ihzari tedbirler alınmasını, hükû - metten talep etmiştir.

Bu teşkilâtın hedefi, bilhassa tayya - relere ve bozgunculuk için paraşütle memleket dahiline inebilecek düşmanlara karşı müdafaa bulunmak olacaktır. Bu teşkilât, gönüllülerden mürekkebe bulun - makla beraber devletin kontrolü altında çalışmak suretile de herhangi bir siyasî grupun istifade âleti haline geleme - yebilir.

Şehir ve sauyiyeleri

Evkaf kadısı ile ihtisab ağasının yadigar bıraktıkları eski İstanbulda şehircilik mütehasısı Prost el koymuştur. Projeler, maketler, planlar birbirini takip ediyor. Şehirciliğimize artık hendese ve estetik girmiştir. İstanbul gibi kamburu çok, il - letli, arızalı bir enkaz yığını modern şehir haline getirmek pek güçtür. Ankara gibi yeni bir belde kurmaktan da güçtür. İstanbul nüfusuna göre yayıldığı sa - ha pek geniştir. Derli toplu bir şehir değildir. İmarı da idaresi gibi zahmetlidir ve zahmetli olacaktır.

Bütün bu menfi vaziyetlere rağmen işe başlamış bulunuyoruz ve muhakkak ki her güçlüğün yeneren dünyanın bu en güzel şehrinin imar işini başaracağız. Bele - diyenin elini tutan istinâk işleri için hususî bir kanun da elde edilmiştir. Şim - diki halde şehrin ana hatları, ana merkezleri belirlenmiştir. Harita ve planları hazı - lanmıştır. Yalnız bu ana hat ve merkezlere bağlı köy ve sauyiyelerin de umumi plâna uygun birer esas projeleri hazırlanmak lâzımdır. Mes'â Boğaziçinin her iki yakasına birer ana yol açılıyor. Bu esastır. Bu yol üzerindeki sauyiyelerin istik - ballerini düşünerek birer mevzî imar planı yapmak icab etmez mi?

Boğaziçi deniz sporlarının ve balıkçılığın merkezi sayılır. Bu hususiyetine göre küçük deniz nakil vasıtalarını barmdırarak mendirekli limancıklara ihtiyaç yok mudur?

Yalı altlarındaki eski sistem kayıkhaneler manzaralarındaki çirkinlikten sarf - nazar iptidailikler ve azıklarile ihtiyacı karşılamalarına imkân yoktur. Bu sa - hile Fransa ve İtalyan Cote d'azur'ların olduğu gibi küçük limancıklar, zı - naklar yapmak icab etmez mi? Deniz sporlarını ve ba'ik heveskarlarının yekünü yeniden her yıl artıyor ve bu heves de pek tabiidir. Boğazın hususiyeti de bunlar - dır. Şu halde şehrin ana plânına ek olarak bu muntakanın da ihtiyaçlarına göre tâli projelerin yapılması lâzım değil mi?

Ümid ederim ki Doktor Lütfi Kırdar'la mesaisini birleştirmekten pek memnun olan şehir mütehasısı bu fikir üzerinde de meşgul olacaktır.

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Maarif Vekilinin dün yaptığı tetkikler

Hasan Âli Yücel Haseki hastanesine giderek her kısımda profesör, doçent ve asistanlarla görüştü, öğleden sonra edebiyat fakültesinde meşgul oldu

Şehrimizde bulunmakta olan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel dün öğleden evvel Haseki hastanesine giderek dahiliye, hariciye ve doğum kısımlarını gezmiş, her kısımda profesör, doçent ve asistanlarla ayrı ayrı görüşmüş ve kendilerinden izahat almıştır. Vekil hastanede 3 saat kadar meşgul olmuştur.

Hasan Âli Yücel öğleden sonra saat 16 da Üniversite Edebiyat Fakültesine gelmiş ve saat 20,30 a kadar Fakültede tetkiklerde bulunmuş, profesörlerin iştirakle yapılan toplantıya riyaset etmiştir.

Maarif Vekili bu toplantıda bir müddettenberi Edebiyat Fakültesinde profesörlerden müteşekkil iki ayrı komisyon tarafından hazırlanmakta olan İslâm ansiklopedisi ve edebiyat lûgati hakkında profesörlerden izahat almış, komisyonların şimdiye kadar yaptıkları ve bun-

dan sonra yapacakları işler hakkında alâkadarların mütalealarını dinlemiştir.

İslâm ansiklopedisinin birinci cildi bitmiştir. Bu cild üzerinde imlâ tashihleri yakında tamamlanacak ve birinci cild gelecek ay içinde basılacaktır. Profesör Şerefettin riyasetindeki komisyon tarafından hazırlanmakta olan edebiyat lûgati de yakında ikmal edilecektir. Bu lûgatte divan edebiyatında geçen ve bugün anlaşılmaayan kelime ve istihlalar izah edilmekte ve türkçe karşılıkları bulunmaktadır.

Maarif Vekili dünkü toplantıda komisyon çalışmalarını en küçük teferrüatına kadar meşgul olmuştur. Hasan Âli Yücel şehrimizde bulunduğu müddet zarfında İslâm ansiklopedisi ve edebiyat lûgati çalışmaları üzerinde tekrar meşgul olacaktır. Maarif Vekili bugün öğleden evvel Gureba hastanesini gezecektir.

Dentz İşleri:

Tırhan bugün limanımıza getiriliyor
Tırhan vapuru dün limanımıza gelmek üzere Fethiye limanından hareket etmişse de yolda fırtınaya tutulmuş. Geliboluda demirlemeğe mecbur kalmıştır. Vapur bu sabah Alemdar tahliyesi gemisinin yedeğinde olarak limanımıza gelecek ve sabah köprü açılırken Halice alınacaktır.

Vapur sıkıntısını karşılayacak tedbirler alınıyor

Devlet Denizyolları umum müdür muavini Yusuf Ziya Kalafatçıoğlu dün İstinye atelyelerine giderek orada geç vakte kadar meşgul olmuş, alâkadarlara bazı direktifler vermiştir.

Kalafatçıoğlu bilhassa tamirde bulunan vapurların biran evvel seferlere konacak hale ifrağ edilmeleri için sıkı talimat vermiştir.

Son fırtınalarda bir kısım vapurlar hasara uğramış olduğundan, Denizyolları Umum Müdürlüğünün elinde pek az vapur kalmıştır. Bu yüzden bir kısım hatlarda seferlerin adedi azaltılmış, bir kısım hatlarda vapursuzluk yüzünden muvakkat bir zaman için seferler tatil edilmiştir.

Devlet Denizyolları İdaresi bir taraf tan tamirde bulunan vapurların vaziyetle meşgul olurken, diğer taraftan İngiltereye sipariş edilen 11 vapurun bir an evvel inşası için icab eden tedbirleri almağa karar vermiştir.

Bu suretle halen hissedilmekte olan vapur sıkıntısı en kısa bir zamanda karşılanacaktır.

Münakalât Müsteşar muavini tetkikler yapıyor

Dün bir refikimiz Münakalât Vekâleti müsteşarının şehrimize geldiğini yazıyordu.

Aldığımız malûmata göre, şehrimize gelen Münakalât Müsteşarı Nâkî Köstem değil, onun muavini Mahmud Nedimdir.

Mahmud Nedim, Vekâletçe Limanlar Umum Müdürlüğünün bazı süruncemede kalmış pürüzlü işlerini tetkik ve takib ederek halle memur edilmiştir.

Müsteşar muavini, dün bu maksadla Limanlar Umum Müdürlüğüne gelerek birkaç saat meşgul olmuş, alâkadar dosyaları isteterek bunlar üzerinde bazı tetkikler yapmış, umum müdür Raufi Manyas ile görüşmüştür.

Müsteşar muavininin şehrimizde bir haftadan fazla kalacağı öğrenilmiştir.

Ticaret İşleri:

Bir vapur ithalât eşyası geldi

Dün limanımıza gelen Fransız bandıralı «Teofil Gotye» vapuru, balıkyağı, tıbbi müstahzarlar, termosifon, vanelin, yün eşya, pamuk mensucat, cam vesaire olmak üzere mühim miktarda ithalât eşyası getirmiştir.

Pamuk fiyatları yükseldi

Ziraat ve Esnaf bankalarının Adana muntakasında pamuk mübayaasının yeniden başlaması üzerine son günlerde 54 : 55 kuruşa kadar düşmüş olan iyi cins pamuklar yeniden 60 kuruşa çıkmıştır.

Pirinç fiyatları düştü

Sarfıyatın artması üzerine pirinç fiyatları bir hayli yükselmiş ve bu vaziyet spekülâtörleri büyük stoklar yapmağa sevk ederek fiyatların daha fazla yükselmesine sebep olmuştu.

Buna rağmen gerek mevruvatın devam etmesi ve gerekse büyük mübayaatın durması üzerine fiyatlar sukuta başlamıştır. Birkaç gün evvel 38 kuruş olan Viyolen pirinçleri 35 e, 33 lük Tos yalar 28 e, 29 luk Maraşlar 26 ya, 27 lük Mersinler 24 kuruşa düşmüştür.

Bu sene ekim vaziyetinin iyi ve rekoltenin geçen seneye muadil olacağı ve randıman itibarile daha fazla bir yükseklik elde edileceği kuvvetle tahmin edilmektedir.

Pollste:

Bir sabıkalı eroin satarken yakalandı

Aksarayda oturan sabıkalı kaçakçılardan arabacı namile maruf Kâzımın bir müddettenberi beyaz zehir kaçakçılığı yaptığı zabıtaca haber alınmıştır. Alâkadar memurlar tarafından takib edilmekte olan Kâzım, dün Aksarayda bir şahsa eroin satarken cürmü meşhud halinde yakalanmıştır.

Kâzım evrakile birlikte bugün asliye beşinci ceza hâkimliğine teslim edilecektir.

TEPEBAŞI TİYATROSUNDA

5 - Şubat - Pazartesi

Felâketzedeler için

Büyük Müsamere

PEMBE SOKAK

46 - No.

Yazan: M. Feridun

Fırtına artıyor

Dün Kavaklar ve Sarıyer liman reisliklerinden İstanbul mmtaka liman reisliğine verilen malûmata göre, Boğazda şiddetli bir tipi ve kar başlamış bulunmaktadır.

Bir kısım vapurlar yollarına devam edememişler, sahile yakın bir yere demirlemişlerdir. Sandal ve yelkenliler de isleklerle dönmüşlerdir. Tipi ve kar bütün şiddetle devam ettiğinden, mmtaka liman reisliği keyfiyetten bütün alâkadar vapur acentalarını ve Denizyollarını haberdar etmiştir.

Diğer taraftan alınan malûmata göre; Karadeniz, Akdeniz ve Marmarada fırtına gittikçe şiddetlenmektedir.

Kok kömürü 21 liradan 22 lira 80 kuruşa çıkarıldı

Türk şileplerinin Fransa ve İngiltere tarafından kiralanması üzerine deniz nakliye ücretlerinin yükseldiğini, bu vaziyet üzerine kok kömürü tüccarlarının belediye müraacaatı ederek kömür narkının yükseltilmesini istediklerini yazmıştı. Kömür tüccarlarının bu müraacaatı belediye iktisad müdürlüğü tarafından tetkik edilmiş ve neticede daimî encümen kararile tonu 21 lira 5 kuruş olan kok kömürü narkı 22 lira 80 kuruşa çıkarılmıştır.

Ancak bu yeni fiyat farkının piyasada mevcut 2-3 bin ton kok kömürüne teşmil edilmemesi ve yalnız bundan sonra gelecek kok kömürlerinin tesbit edilen yeni fiyatla satılması kararlaştırılmıştır.

Istanbulun yardımı 981.228 lirayı buldu

Zelzele felâketzedelerine şehrimizden yapılmakta olan yardımlar devam etmektedir. İstanbul millî yardım komitesine dün de yeni teberrüler yapılmış ve evvelki gün 975 bin 400 lira olan İstanbulun umumî teberrü yekünü dün 981.228 lirayı bulmuştur. İstanbulun teberrü yekününün bu hafta sonunda bir milyon lirayı bulacağı anlaşılmaktadır.

TEŞEKKÜR

Sevgili oğlumuz ve kardeşimiz İzzet Muhittin Apağın kısa süren hastalığı esnasında ve gerek bizzat, telgraf, telefon ve mektupla hatırımlı sormak, gerek cenazesinde bulunmak, sonsuz ızdırab ve elemelerimize candan iştirak ederek bizi teselliye çalışmak isteyen matbuat arkadaşlarına, beden terbiyesi teşkilâtına, spor klüblerine ve bütün dost ve abhbablarına sonsuz minnet ve teşekkürlerimizi sunarız.

Annesi: Bedriye Muhittin Apak,
Kardeşi: Nesrin Muhittin Apak.

Önümüzdeki CUMA matinelerden itibaren

TAKSİM Sinemasında

Mevsimin en heyecanlı ve binlerce kişinin iştirakile yapılmış en büyük film

BEN BİR PRANCA KAÇAĞIYIM

Türkçe sözlü ve şarkılı

VEDAD

Filminin son günlerinden istifade ediniz yalnız 2 gün kaldı.

PAUL MUNI

MİLLÎ

Dünyanın 3 Dahî artisti emrinizde

ALEMDAR

CHARLES BOYER Cezayir Sevdalıları

Filminde mucizeler yaratıyor.

Ayrıca:

Dünyanın 2 Dahî Komikleri

LOREL - HARDI HOVARDALIKTA

Kahkaha Tufanları...

BUGÜN Başlıyor.

BUGÜN Başlıyor.

ERTUĞRUL MUHSİN'in ŞEHVET KURBANI

Baş Rolünü yarattığı

Gözleri yormıyan ve bozmiyan, sesleri yüzde yüz tabiiileştiren hiçbir yerde eş bulunmıyan son sistem makinelerle mücehhez İstanbulun en büyük 2 sineması

Çemberlitaş

Sinemasında Tel: 22513

FERA H

Sinemada Telefon: 21359

Senenin en fevkalâde en mükemmel Süper filmi

3 KIZLAR BÜYÜDÜLER

3 MODERN KIZ... 100 ERKEĞE BİR KIZ... NEŞEKER ŞEY... İLK UYANIŞ

Filmlerinin kahramanı DEANNA DÜRBİN'in

en muvaffak olduğu gençlik ve neş'e filmi

Bu muhteşem şahesere ilâveten ayrıca

FERA H'da

Arsıların, Kaplanların, Maymunların ve Tarzanın 1001 maceralara sahne olan **TARZAN ADASI** Seyredenleri meraktan çıldırtacak heyecandan bunaltacak Büyük Amerikan sinema romanı

ÇEMBERLITAŞ'da

VIVIANE ROMANCE ve ELVIRE POPESCO'nun **MACERA KADINLARI** (Aristokratlar) Kulübü) Macera perest kadınların Lüks ve ihtişam içinde geçen hayat ve Aşkları

Aşkdan ilhamını... Harbden Ateşini... Tarihten kudretini... Esrardan heyecanını alan

Senenin en eşsiz süper filmi

OTEL EMPERYAL

Fransızca sözlü

Sinema âleminin en sevimli iki yıldızı

ISA MİRANDA - RAY MILLAND'ın

Rus musikisinin çaldırıcı balalaykalarını... Casusluğun binbir heyecanını... Aşkın yaratıcı kudretini yaşatın bu şaheser

Yarın Akşamdan itibaren

LÂLE Sinemasında

Numaralı biletler şimdiden satılmaktadır. Telefon: 43595

Yarın Akşam SAKARYA Sinemasında

Plâk kralı ve TİNO ROSSI'nin rakibi JEAN LUMIERE (ve CEBELÜTTARİK CASUSU) Filminden YVETTE LEBON'un meşhur RAY VENTURA Cazının iştirakile çevirdikleri

GECE YARISI ŞARKICISI

filminde Parisin bütün aşkıları tarafından tegagni edilen bütün Paris şarkılarını dinliyeceksiniz.

İktisadî tetkikler

Bugünkü harbde petrolün ehemmiyeti

1917 de Klemanso: "Petrol bizim için damarlarımızdaki kan kadar zarurî bir maddedir,, demişti. Halbuki dünyanın bugünkü petrol sarfiyatı o zamanların sarfiyatından on üç misli fazladır

Yazan: Hasan Âli Ediz

Romanyanın petrol ihracatını kontrol altına alan yeni kararı, petrolün bugünkü harblerde oynadığı rolü tebarüz ettirmek için yeni bir vesile teşkil etti.

Petrol, daha geçen muharebede fevkalâde mühim bir rol oynamıştı. Hattâ 1917 yılında Fransız başvekilî Klemanso, o zamanki Amerika Cümhurreisi Wilsona gönderdiği bir mesajda: «Yarınki muharebelerde petrol, demişti, damarlardaki kan kadar zarurî bir nesnedir... Benzin kifayetsizliği, ordularımızı felce, bizi de gerefsiz bir sulhe icbar edebilir...»

İngiltere hariciye nazırı Gürzon da 1918 Teşrinisanisinde şöyle demişti: «Biz zafere, benzin denizini kulaçlıyarak eriştik!..»

1914 yılında bile bir ordunun zaferi için - damarlardaki kan kadar - zarurî teşkil edilen petrol, aradan 25-26 yıl geçtikten sonra büsbütün ehemmiyet kesbetti. 1914 yılı ile bugünkü petrol ihtiyacı arasında yapacağımız ufak bir mukayese, petrolün, bilhassa şimdiki harbde, ne mühim bir rol oynadığını göstermeğe kâfidir.

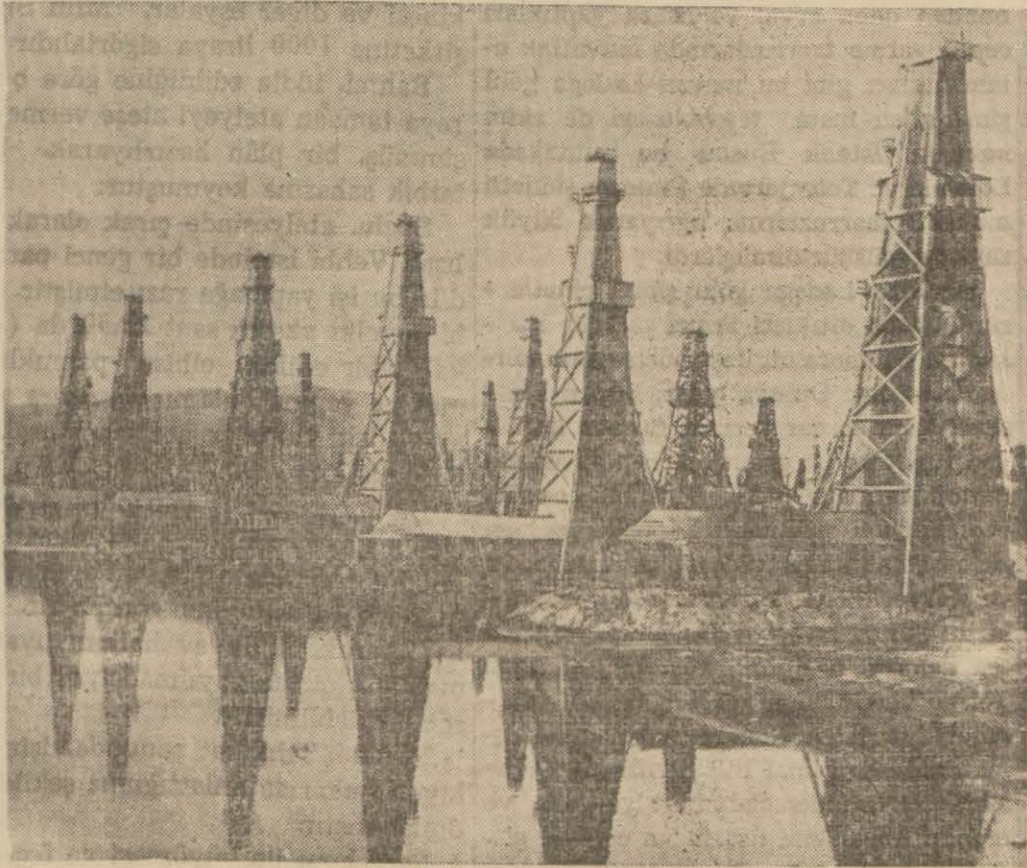
1914 yılında bütün dünyanın petrol sarfiyatı 400 milyon varil (bir varil 136 kilogramdır) miktarında idi. Halbuki 1938 yılında, yani bugünkü harb başlamadan evvel, bütün dünyanın petrol sarfiyatı 2 milyar varile baliğ olmuştur. Bu miktar 1914 yılındaki petrol sarfiyatının tam 5 misli demektir.

25 sene içinde petrol sarfiyatındaki bu artışa şaşmamalıdır. Çünkü: 1914 yılından bugüne kadar geçen müddet zarfında petrol sarfiyatını artıracak bir yığın âmiller ortaya çıkmıştır. 1914 yılında bütün dünyadaki otomobil mevcudu ancak 3 milyondur. Halbuki bugün bütün dünyadaki otomobil sayısı 47 milyona baliğ olmuştur. Yani o günden bugüne kadar otomobil sayısında 21,5 misli bir artış kaydedilmiştir. Diğer taraftan petrolle işleyen gemilerin tonajı 1,5 milyondan 37,5 milyona yükselmiştir. Burada da 25 misli bir artış kaydedilmektedir. Bundan maada bugün bütün dünyada 1,5 milyon traktör mevcuttur ki, 1914 yılında hiç yoktu.

1914 yılında motörize ordular ya hiç yoktu, veyahud henüz başlangıç halinde idi. Bugünse birçok milletlerde ordunun motörize aksamı diğer aksama faik bir haldedir. Vakiâ 1914 yılında da kamyonlar mevcuttur; orduların bir yerden diğer bir yere nakillerinde o zaman da mühim bir rol oynuyorlardı. Fakat kamyonların sayısı ve ehemmiyeti ölçülemez kadar artmıştır. Tanklar ancak 1917 yılında ortaya çıkmışlardı; sayıları da pek mahduddur. Halbuki bugünkü modern ordularda tankların sayısı fevkalâde çoğalmıştır. Tayyare miktarında da bugün dünyeye nazaran büyük bir fark vardır. Bugün Amerika, Almanya, İngiltere, Fransa, Rusya, İtalya fabrikaları ayda 8-10 bin tayyare, binlerce tank, 2 milyona yakın otomobil imal edebilecek bir haldedir.

Vakiâ 1914 yılına nazaran bugün petrol istihsalâtı 5 misli artmıştır (1914 yılında, Çarlık Rusyası hariç, petrol istihsalâtı 47 milyon tondur; 1938 yılında ise, Sovyetler Birliği hariç, bütün dünya petrol istihsalâtı 242 milyon tondur) fakat buna karşılık petrol sarfiyatı 13 misli artmıştır.

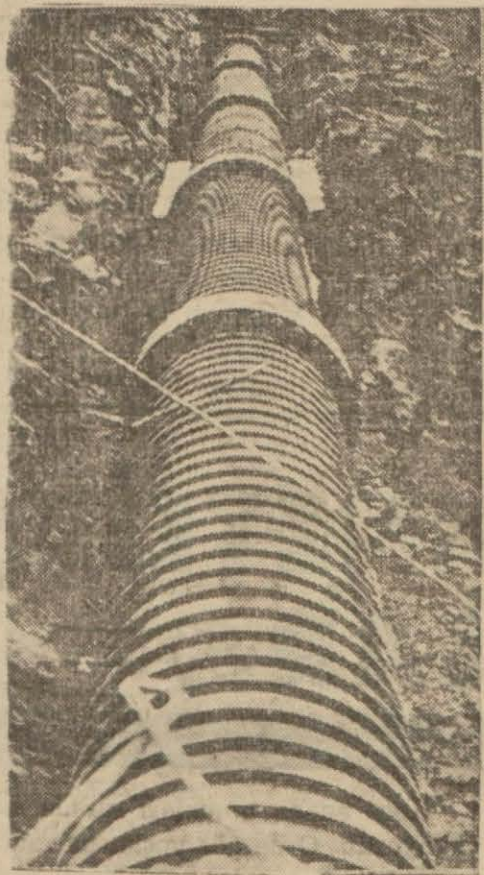
Bir Amerikan mecmuasının verdiği rakamlara nazaran 1938 yılında, bugün harbetmekte olan üç büyük devletin petrol sarfiyatının mecmuu

Sovyetler Birliği petrol sahasından bir görünüş

27,698,263 tondur. Bunun 13,093,963 tonu İngilterenin; 7,067,600 tonu Fransanın; 7,536,700 tonu da Almanyanın hissesine isabet etmektedir.

Şunu da hesaba katmalıdır ki bu zikredilen rakamlar hazar zamanına mahsustur. Harb başlar başlamaz, bu memleketlerin petrol sarfiyatında büyük bir değişiklik olacağı pek tabiidir. Yapılacak tahminlere nazaran sefer zamanında Almanya ve Fransanın petrol sarfiyatı 2 mis-

Irakta petrol boru hattı

li, İngilterenin ise 3 misli bir artış kaydedecektir. Gene yapılan tahminlere nazaran harb şeraitinde bütün dünyadaki petrol sarfiyatı 247 milyondan 310 milyon tona yükselecektir. Bu vaziyette İngilterenin petrol sarfiyatı 35-40 milyon tona, Fransanınki ise 15 milyon tona yükselecektir.

Peki, bugün harbetmekte olan bu üç büyük devlet petrol ihtiyaçlarını nereden ve nasıl temin edeceklerdir? Şimdi de bu nokta üzerinde biraz duralım. Bu zikrettiğimiz memleketlerin beheri üzerinde ayrı ayrı durmadan önce şu noktayı da kaydedelim: Bugün gerek İngiltere, gerek Fransa, gerekse Almanya petrol ihtiyaçlarını haricî temin etmektedirler. Çünkü Büyük Britanya adaların-

da zerre kadar petrol yoktur. Fransada ise 1938 yılında istihsal edilen petrol miktarı ancak 72,106 tondur. Almanyada ise senelik 2,580,000 ton petrol istihsal edilmektedir.

İngiltere, Fransa, Almanya, kendilerine lazım olan petroleri nereden tedarik etmektedirler! Bunu tetkik edelim.

İngiltere: Kendi adalarında hiç petrol bulunmadığı için, lazım olan bütün petrolü ve petrol mürekkebatını haricî temin etmek mecburiyetindedir. Tabii burada ilk hatıra gelen şey İngiliz müstemlekeleridir. Fakat bütün İngiliz müstemlekelerinde elde edilen petrolün senelik miktarı ancak 7 milyon ton kadardır. Tabii bu miktar İngiltereyi tatmin etmekten çok uzaktır. Bunu takdir eden İngiltere, diğer petrol membarlarından istifade çarelerini aramış ve birçok petrol kumpanyalarını eline geçirmeği ihmal etmemiştir.

Meselâ, semayesi İngiliz olan ve İngilizlerin kontrolü altından bulunan Royal-Dutch-Schele petrol tröstü, Venezüella (senede 11,3 milyon ton); Holânda, Şarkî Hindiya (5,4 milyon ton); Amerika (7,7 milyon ton); Romanya (1,5 milyon ton); Arjantin (0,5 milyon ton); Mısır (0,2 milyon ton) petrollerini elinde bulundurmaktadır.

Royal-Dutch-Schell'in, diğer İngiliz kumpanyaları ile birlikte Romanya petrolrollerindeki hissesi, bütün Romanya petrolrollerinin % 45 ne baliğ olmaktadır veyahud bir başka tabirle Romanya petrollerinin 3 milyon tonu, İngiliz kumpanyalarının elindedir.

Bundan başka İngiltere Anglo-İran petrol kumpanyası vasıtasıyla İran petrolrollerini de (1938 yılında 10,3 milyon ton) elinde tutmaktadır. Irak petrolrollerinin % 47,5 u, yani 2 milyon tonu da, gene İngiltereye aittir.

Fakat bütün bunlara rağmen bu miktar İngilterenin hergün artmakta olan petrol ihtiyacatını karşılamadığı için (seneli 35-40 milyon ton) İngiltere geri kalan petrol ihtiyacatını Amerikadan satın aldığı petrolerle kapatmak mecburiyetindedir.

Fransaya gelince: Fransada elde edilen petrol miktarı, yukarıda da söylediğimiz gibi, ancak 72 bin tondur. (Devamı 10 uncu sayfada)

Hadiseler Karşısında

Merdiven hırsızı

Bir merdiven hırsızının muhakeme edildiğini, ve muhakeme neticesinde mahkûm olduğunu dünkü gazeteler yazdılar.

Bir adamın merdiven çalmasını garib bulmuştum. Acaba niçin çalmıştı? Sorar öğrenirim; dedim.

İlk tesadüf ettiğim adam sabıkalı bir hırsızdı. Ona sordum:

— Bilmiyecek ne var ağabey, dedi, merdiveni alırsın.

— Ben mi?

— Hayır, yani söz temsili öyle söyledim. Ne diyordum ha, merdiveni alırsın. Bir zengin evin penceresine dayarsın, pencereye çıktın mı lop içeri. Yükte hafif, pahada ağır ne bulursan doldurursun cebine, haydi gene pencereden merdivene, merdivenden aşağı.

Merakımı tatmin edememişti. Bir başkasına da sorarım. İkinci olarak tesadüf ettiğim, bir sporcu idi, meseleyi anlattım:

— Zavalı adam!

Dedi, sordum:

— Acıdın mı?

— Çok acıdım, bilsem ona ben bir çift kayak alırdım.

— Kayağı ne yapacak?

— Merdiveni niçin çaldı ki.. Adamın kış sporlarına merakı olacak, kar yağdığını gördü. Bir çift kayak almaktan âciz, kayak her yerde bulunmadığı için çalması da güç. Merdiven çaldı. Kar yeri doldurunca, merdivene binecek, kayacaktı.

Gene merakım tatmin edilememişti. Üçüncü olarak tesadüf ettiğim bir alaturkacı idi:

— Musiki müzesi kurmak emelinde olacak.

Ne demek istediğini anlamamıştım.

— Merdivenle musikin ne alakası var?

— Sen de bir şey bilmiyorsun!

Demek ister gibi dudak büküp izah etti.

— Merdivenin musikide yeri vardır. Hele dinle.

Eski bir alaturka şarkıdan iki mısra okudu.

«Merdivenden tıkr da mikır inerken» «Yazması boynuma doluyor severken»

Son olarak tesadüf ettiğim kimse, epey ileride bir mevki sahibi idi. Ben anlatınca güldü:

— Zavalı budala.

— Budala dediğiniz kim?

— Merdiven çalan.

— ???????

— Yükselmek için muhakkak basamağa ihtiyaç vardır. Fakat bu basamaklar, onun zannettiği gibi tahta merdivenin basamakları değildir.

— Ya nasıl basamaklar?

Cevap vermedi. Yürüdü. Fakat cevap vermedi:

— Onu ben bilirim.

Demek isteyen bir mâna sezmiştim.

İsmet Hulusî

Bunları biliyor mu idiniz?

Bir kartpostalda 25.000 kelime

Nevyorklu Gan

şer bir kartpostal üzerine 25,000 kelimeyi bir eser yazmıştır. Nasıl yazdığını merak etmek şöyle dursun okumak isteyen ne kadar kuvvetli bir pertavsıza ihtiyacı olacağını düşünelim.

Yontulmamış ağaçtan ev

Kaliforniyada

çok şayanı dikkat

bir ev vardır. Bu

ev ahşaptır. İnşa-

sında kullanılan

bütün tahta malzeme yontulmamış or-

mandan kesildiği şekilde kullanılmış-

tir. Döşemeler bile aynı tarzdadır. Ka-

buğu beyaz ve cilâ kabul eden bir ağaç

tan intihab edilmiştir.

Siyamlılar ve boks

Siyamlılar ara-

sında boks taam-

müm etmiştir. Fa-

kat boks kaidela-

ri beynelmilel

boks kaidelerin-

den ayırdır. Si-

yam boksörleri a-

rasında en fazla

kullanılan vuruş

tarzı ayakla has-

manın çenesine vur-

maktır.

Yaz mevsiminde buzlu denizler

Atlantik deni-

zinin şimalinde

Ayzberglar yaz

mevsiminde de

mevcuttur. Tem-

muz ayında 700

tane görüldüğü ol-

muştur. 1929 senesinde de 1350 tane

görülmüştür.

GÖNÜLİSLERİ

Kendi kendine Yükselen adam

Bay «Necdet» e:

— Sorduğunuz suale doğrudan doğruya cevap vermeden evvel küçük bir hikâye anlatacağım:

Geçenlerde bir «Terbiye» mütebassısı, eski bir öğretmenle konuşuyordum. Tramvayın arkasına asılan otomobilin bağız yerine binmeye çalışan, ökse ile kuş tutmaya uğraşan sokak çocuğundan bahsediyordu. Terbiye, itina, ihtimam, aile kılığından şikâyetçiydi. Tehlikelerden korkuyordu. Yalnız bir noktada kendisi için teselli buldu.

«Muhakkak ki, bin bir tehlike içinde büyüyen bu çocuk, bir ârizaya uğramaktan kurtulacak olursa mü-kemmel bir hayat adamı olarak yetişebilir. Kendi kendine bir yer sahibi olabilir.» diyordu.

Mektubunuzu okuyup bitirdiğim zaman eski terbiyecinin bu sözleri -

ni hatırladım. Bana anlattığınız hikâye gösteriyor ki, siz de bir başka cihetten hayatın bütün sertlikleriyle karşılaşmış bir adamsınız, anlattığınız bahiste ne yapmanız lazım geldiğini bana sormayınız, bilemem, kendiniz daha iyi takdir edersiniz.

Bay «Halim» e:

— Yazdığınız şiiri güzel buldum, fakat ne yazık ki gazete şiir dercetmek âdetinde değil, istifade edemeyeceğim.

Bay «Filiz» e:

— Gazete sütununda istediğiniz bulamazsınız, bununla beraber ara sıra çıkan mektupları takip ediniz, ve doğrudan doğruya talib olunuz. Mektubunuzun aynen darcinden fayda yoktur.

Adanada Leblebici Horhor ağaya:

— Size kısaca «Haydi öyle olsun» diyeceğim, darılmayınız ya.

TEYZE

[ASKERLİK BAHİSLERİ]

Sovyet - Fin harbinin safahatını tetkik

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

II

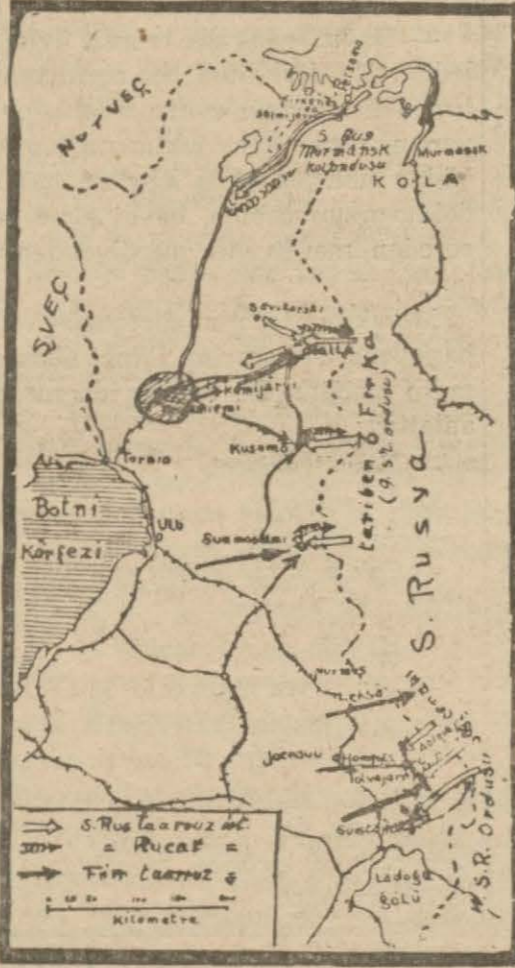
Dünkü yazıda Sovyet Rus ordusunun Birincikanun ayı zarfında Berzaktaki Manerhaym müstahkem mevziine yaptığı birinci cebrî ve ikinci metodik taarruzların nasıl akim kaldıklarını anlatmıştım.

Leningrad askerî dairesi kumandanlığı Birincikanun ayının iptidasında, ordunun büyük kısmile Berzakta, Vipuri istikametinde, ilk taarruzu yaparken mütebaki Rus kuvvetleri Ladoga gölünün şimal sahillerinden itibaren Şimal Buz denizine kadarki takribi 900 Km. lik sahada Fin hududunu beş yerden beş kolla geçmişlerdi.

En cenubdaki birinci kolun vazifesi Ladoga gölünü şimalden dolayarak, yani cenub batı istikametinde yürümek ve bu suretle Manerhaym müstahkem mevziinin gerisini almak. Sovyet Rus kumandanlığı düşünüyordu ki, bu müstahkem mevziye Berzaktan, yani cepheden taarruz edilirken aynı zamanda Mulyani gerisine de büyük bir çevirme hareketi yapılsın ve bununla cepheden yarılacak müstahkem mevziin müdafileri kaçamayarak esir edilsinler. Yahud, eğer mevzi cepheden yarılmasız gölün şimalinden yapılacak bir ihata ile düşürülsün; filvaki Ladoga gölü şimalinden dolayarak Elisenvaara üzerinden Vipuri ve Laapenrantaya varmağa muvaffak olan bir kuvvet Manerhaym mevziinin gerisini almış ve muhafızlarını da iki ateş arasında bırakmış olur. Bu sebeple Berzaktan yapılan taarruzun Ladoga gölü şimalinden bir ihata ile terkibi doğru idi.

Fakat bu hareketin muvaffak olması için lâzım olan iki şart Ruslarca ihmal edilmişti. Şartın birincisi ihata kuvvetinin kâfi olması, ikincisi de ihata taarruzunun cepheden yapılacak yarma taarruzlarla tevhididir. Yoksa Finler ayrı ayrı zamanlarda vukubulacak taarruzları ayrı ayrı red ve iade edebilirlerdi; nitekim öyle oldu.

Ladoga gölü şimalinden ilerleyen Rus kuvvetleri bidayette Finlerin hudud setir küt'alarını geri atarak Suistamo, Tolvajärvi ve Homentsi önlere kadar geldiler. Onların hedefi şüphesiz Joensu - Varstila - Strovala demiryolu kısmına varmaktı. Fakat Fin başkumandanlığı Berzaktaki müstahkem mevziin verdiği imkân sayesinde burada büyük kuvvetlerle taarruz eden Ruslara (takribi 7 piyade fırkası ve müteaddid hücum arabası livaları) na karşı asgarî münasib bir kuv-

vet (takribi 3-4 fırka ve müstahkem mevzi topçu ve siper küt'aları) bırakarak mütebaki ka'an 5-6 fırka ile Ladoga gölünün şimalinden ve Laponyadan memleketi tehdit etmekte olan tehlikeleri karşıyabilmisti.

Bu suretle 11 Birincikanunda, Ladoga gölünün hemen şimalindeki mntakada, Joensu - Sortavala demiryolu kısmını doğuya karşı setreden Fin kuvvetleriyle ilerleyen Rus küt'aları arasında, cenubdan şimal'e doğru, şark hududundan 65 Km. içeride ve Ladoga gölü sahilinden 25 Km. şimalde bulunan Suistamo'nun şarkında Loimolada, 50 Km. daha şimalde bulunan Tolvajärvi ve Homentsi (Suistamo'nun 80 Km. şimalinde) de şiddetli muharebeler başladı. Bu muharebeler Ruslara bir nevi dur! kumandası olmuştu.

Ondan sonra, 12 Birincikanunda ilk muzaffer Fin mukabil taarruzu Tolvajärvi önünde inkişafa başlamıştı. 13 gün süren ve Tolvajärvi'nin şark şimalinde Aglajärvide nihayet bulan bu savaş kat'i olmuştu. Albay Paavo Talvela kumandası altında bulunan Fin kuvvetleri Rusları yavaş yavaş geri attılar, ric'at kollarını cenub ve şimalden sardılar, binlerce esir,

yüzlerce makineli tüfek, kamyon, muharebe arabası, top vesaire aldılar. Her taraftan sarılan son Sovyet mukavemet yuvasındaki 700 kadar bakiyetissiyuf da teslim olduğundan artık bu mntakadaki Rus taarruzu kırılmıştı.

Görülüyor ki Ruslar Kareli berzahından Manerhaym mevziine, 15 Birincikanundan daha evvel ve sonra yaptıkları cephe yarma taarruzlarında muvaffak olamadıkları gibi bu mevzi Ladoga gölü şimalinden inata teşebbüsleri de akim kalmıştı. Üstelik Ruslar bu mntakada Loimola ve Tolvajervide Finlerin şiddetli mukabil taarruzlarına uğruyarak büyük zayıfla püskürtülmüşlerdi.

Rusların Ladoga gölü şimal cihetlerinde takib ettikleri ikinci taarruz istikameti Suomosa'mi üzerinden Butni körfezi sahilinde Ouluya gider. Burası Finlandiyanın en dar yeridir. Burada ilerleyen Rus taarruz grubu muvaffakiyet halinde hem maur ve kalabalık olan cenubi Finlandiyayı şimaldeki Laponya denilen parçasından ayırır ve hem de onun İsveç ve Norveçle olan kara muvasalasını keserdi. Çünkü İsveçten Finlandiyaya gelen tek demiryolu Butni körfezi sahilinde Tornio ve Ouludan geçerek cenubi Finlandiyaya gider. Norveçten gelen tek işlek cadde de Şimal Buz denizindeki Kirkenes körfezindeki Salmijarviye gelir ve oradan Rovaniemi üzerinden cenuba gider.

Onun için Rusların Suomolalmi üzerinden Oulu istikametinde yapmak istedikleri taarruz hareketi pek ehemmiyetliydi. Fakat kâfi bir kuvvet ve hazırlıkla yapılmak gerekti. Çünkü göreceğiz ki cenubdaki Loimola ve Tolvajervi muharebelerinin başlangıcından 3 gün sonra, yani 15 Birincikanunda ikinci bir Fin mukabil taarruzu Suomosalmide vukubuldu. Bu cihette harekât yapan 9 uncu Sovyet ordusudur. İşte Suomosalmide Finler için mevzuubahs olan bu Sovyet 9 uncu ordununun 65 arz derecesindeki ileri yürüyüşünü durdurtmak olmuştu. Bu ilk Suomosalmi muharebesinde Rusların 17,000 insanla pek mühim ganimetler bıraktıkları bitaraf yabancı muhabirlerin verdikleri haberlerden anlaşılmaktadır.

Tolvajervi ile Suomosalmide Sovyetlere karşı şiddetli ve muvaffakiyetli mukabil taarruz darbeleri indirebilen Fin yüksek kumandası şimdî Laponyada, yani daha şimalde cereyan eden muharebelerle daha geniş meşgul olabilecekti.

(Devamı 11 inci sayfada)

Mahkemelerde
Kasden yangın çıkararı
iki kişi tevkif edildi

Bir tesadüf neticesinde görülerek söndürülen yangının sigorta parasına tamaan çıkarıldığı anlaşıldı

Bir terzinin para hırsı, az kalsın evvelki gece Sirkeçide büyük bir yangına sebep olacaktı. Dün adliyyeye intikal eden ve müddeiumumi muavini Cevad Özpay tarafından tahkikatı yapılan bu hâlisenin fasilâtı şudur:

Sirkeçide Darüsseade sokağında 11-2 numaralı binanın üst katında terzi Rahmi isiminde biri bir dikiş atelyesi işletmektedir. Atelyede bulunan dikiş makinesi ve diğer eşyalar, Millî Sigorta şirketine 1000 liraya sigortalıdır.

Rahmi, iddia edildiğine göre bu paraya tamaan atelyeyi ateşe vermeyi düşünmüş, bir plân hazırlayarak, bunu tatbik sahasına koymuştur:

Suçlu, atelyesinde çıkar olarak çalısan Vehbi isiminde bir genci para vadedile bu işi yapmağa razı etmiştir. Vehbi evvelki akşam saat 22,30 da (vat-ka) tâbir edilen elbise pamuklarını, makine yağına bulamış ve sonra tavan arasındaki tahtalar arasına atarak ateşlemiştir.

Bu sırada bir iş için odasından çıkan aynı ev sakinlerinden Moiz, bir tesadüf eseri olarak, tavan arasının hafif hafif tutuştuğunu görmüştür. Moiz haykırarak bütün ev halkını uyandırmış, ateş etrafa yayılmadan el birliğile söndürülebilmiştir.

Yapılan tahkikat sonunda, işin mahiyeti yukarıda anlattığımız şekilde aydınlanmıştır.

Para hırsı ile büyümesi ve feci neticeler doğurabilmesi muhtemel bir yangını çıkarmağa teşebbüs eden terzi ile çırağı yakalanarak, dün adliyyeye verilmişlerdir.

Hâlisenin tahkikatına el koyan müddeiumumi muavini Cevad Özpay, suçlularını sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkartmıştır.

Hâkim, istievab ettikten sonra terzi Rahmi ile çırağı Vehbinin tevkiflerine karar vermiştir.

Küçük nişanlısını kaçırarı bir adam tevkif edildi

Mehmed isiminde bir hamal. Kasımpaşada oturan Hanife adındaki sevgilisini bir kaç gün evvel Çorluya kaçırmış, oradan yerlisi olduğu (Siyemen) köyüne götürmüştür.

Küçük kızın ailesi, Hanife ortadan kaybolunca meraka düşerek, polise müracaat etmiştir. Nihayet iş anlaşılmış ve Mehmed ile Hanife İstanbul'a getirilmişlerdir.

Dün adliyyeye verilen Mehmed, Sul-

tanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde yapılan sorgusunda:

— Hanife benim nişanlımdı. Ailemi bara vermeyecek diye korktum. Bu sebeben onu kaçırdım, demiştir.

Nüfus kâğıdına göre henüz 11 yaşında olan Hanife ise, mahkemede şunları söylemiştir:

— Ben 11 değil, 16 yaşındayım. Mehmedle nişanlandık, sevişiyorduk. Amma, o beni kaçırmadı, ben onu kaçırdım.

Hâkim, Mehmed'i tevkif etmiştir.

Bir hırsızla suç ortağı yakalandılar

Meyvahaşta bir tütüncü dükkânına girerek, 18 lira kıymetinde damga pulu çalan Ropen isiminde bir sabıkalı ile mesruk pulları satın alan Nesim, yakalanarak adliyyeye verilmişlerdir.

Her iki suçlu da Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilerek, tevkif edilmişlerdir.

Ecnebi ve ekalliyet mektepleri muallimlerinin kıdem zammı

Ecnebi ve ekalliyet okullarındaki Türk muallimlere verilecek kıdem zamları hakkında tetkiklere devam olunmaktadır.

Maarif Müdürlüğü ecnebi ve ekalliyet okullarının bütçelerini istemiş tir.

Bazı yabancı okullar bütçelerinin darlığından bahsederek kıdem zammı meselesine yanaşmamaktadırlar. Bu cihet mekteb bütçelerinin tetkikinden sonra tesbit olunacak ve kıdem zammı görecekt muallimlere aid bir liste hazırlanarak Maarif Vekâletine gönderilecektir. Bu liste Vekâlet tarafından tasdik edildikten sonra muallimler kıdem zamlarını alacaklardır.

Üç yerde yangın çıktı

Evvelki gece Kadıköyünde Yeldeğir meninde Eşrefoğlu sokağında 3 numaralı; evde oturan Muzafferin yatak odasından, Şehremininde Sarı mahallesinde 9 sayılı Aliye aid evin alt katından ve Fatihte Kabakulak caddesinde 22 numaralı Evkafa aid bir evden yangın çıkmış ise de hiç birinin etrafa sırayetine meydan verilmemiş ve itfalye tarafından söndürülmüştür.

Darüşşafakalılarının çayı tehir edildi

Darüşşafaka mezunları cemiyetinin 3 Şubat Park otelde tertib edilen çayın 2 Mart akşamına tehir edildiği haber alınmıştır.

"Son Posta"nın tefrikası: 17

CENNETLİK
GÜNAHKÂRLAR

YAZAN: MÜŞRET SAFA COŞKUN

kindi ki.. Yürürken sallanıyor, zaman zaman durarak dinleniyordu.

— Siz burada durunuz bir dakika! Bir hayli yürümüşlerdi. Bir noktada gardiyan durmuş, ona hitab ediyordu:

Duvara dayandı. Yanında mendili yoktu. Kolile gözlerinin yaşını sildi. Saçlarını düzeltti, bir çeki düzen vermeye çalıştı kendisine...

Asabına bir türlü hâkim olamıyor, vücudü asabi raşelerle sarsılıyordu. Koridorun nihayet tarafındaki dönmekte ayak sesleri duyuldu. Gardiyan gözükmişti. Elile işaret ediyordu:

— Gel!

İlerledi. Saptılar.. biraz daha yürüdüler. Şimdi bir demir parmaklık önünde bulunuyorlardı. Kendisini getiren gardiyan demir parmaklığın diğer tarafında bulunan arkadaşına seslendi:

— Getirin!

Kapılar açıldı, kapandı. Loş koridor-

da büyüyen ayak sesleri evvelâ uzaklaştı. Sonra tekrar yaklaştı. Bu sefer iki çift ayak sesi duyuluyordu. Biri hızlı yürüyor kuvvetli basıyor, diğer ayaklar adetâ sürükleniyordu. Ciliz ve yere basmaktan korkar gibi yürüyen bir çift taban sesi...

Genç kız gözlerini açtığı zaman babası karşısındaydı. Bütün gayretine rağmen gözlerindeki sağnak, hıçkırıktan gök gürültülerle boğandı.

— Babam!

— Kızım!

Demir parmaklıkları da beraber sararan dört kol birbirine uzandı. Babanın traşları uzamış küflü yüzünde genç kızın ıslak dudakları dolaşıyordu:

— Kızım, kızım!

Katil babanın üç günde kemikleşen elleri, kızının saçlarını okşuyordu:

— Kızım! Bana baba diyebiliyorsun demek.. halbuki.. ben..

Koca adam, omuzları sarsıla sarsıla ağlıyordu. O da göz yaşlarına müsaade vermişti. Zaten bu gözlerinin barajında toplanan göz yaşları üç gündür birrike birrike öyle taşmışlardı ki onları en kuvvetli bir iradenin bendleri bile zabtedemedi. Üç gündür ağlayamamalarının da ızdırabını çekiyordu. Gözler insaun içinde biriken ızdırabların ıtrah yollarıdır. Eğer gözlerde kaderin ihanetine iştirak ederse içerde biriken ızdırablar kalbin üstünde kangren olmağa mahkumdur.

Güner demir parmaklığın arasından başını babasının göğsüne dayamıştı. Babanın dudakları kızının saçlarında dolaşıyor, yerini değiştirmek için her kalkışında inler gibi:

— Kızım, kızım!

— Diyordu.

— Baba niçin.. nasıl yaptın bunu?

Şimdi Güner, nemli gözlerini kal-

dırmış babasının yüzüne bakıyordu. Babası, ellerile demir parmaklığa asılarak başını önüne sarkıttı:

— Kaderde evlâd katili olmakta varmış...

Bu sözü söyler söylemez, alnına döken saçlarını geriye atarak, başını kaldırıp istihfâmî bir nazarla kızına baktı:

Bir müddet ikisi de başka mânalarla birbirlerinin gözlerinin tâ içine baktılar.

Niyazi bey, tevkif edilip buraya getirildiği gündenberi, birkaç defa sorguya çekilmiş olmasına rağmen, tahkikatın seyrinden haberdar değildi. Acaba tahkikat bazı sırları meydana çıkaracak derecede inkişaf etmiş miydi? Karakolda, sorgu hâkiminin karşısında cinayetini başka bir mahiyet vererek itiraf etmişti. Öldürdüğü kadını, karısını, yalnız oğlunu iğfal eden bir kadın şeklinde göstermiş, öldürdüğü oğlunun anası, kendisinin yirmi sene evvel bıraktığı karısını olduğunu saklamıştı.

Bu hakikatin meydana çıkmasından endişe ediyordu. Buna da sebep sadece kızı idi. Günerin bunu bilmesini istemiyordu. Başını kaldırıp onun yüzüne baktığı zaman, bakışlarında bu hakikati öğrenip öğrenmediğin aramıştı.

(Arkası var)

(Anadolu Ajansı) nın İstanbul merkezinde bir saat

Dünyanın dört bir köşesinde her dakika olup biten hâdiselerin gazetenize nasıl geçtiğini merak ediyorsanız Ajansın mesai tarzını beraberce görelim

Anadolu ajansının tercüme bürosundan bir kısım ve Anadolu ajansının telsiz dairesi

Bir kısım gazete havadislerinin başındaki (A.A.) nın, Anadolu Ajansının alâmeti farikası olduğunu bilmediğini iddia etmem amma, bu yarı resmî, dünyanın dört bir tarafında kulağı olan müessesenin nasıl işlediği hakkında bir fikri nız olmadığımı söyleyebilirim.

Harb ilâhının, Alman - Leh hududuna indiği gündenberi «Ajans» «Radyo» mütefikinin sayesinde hususi bir ehemmiyet kazanmış bulunuyor. «Ajans»ın ne olduğunu bilmeyenler bile, artık «Ajans böyle söyledi, şöyle söyledi..» diyorlar. Ve.. bazı günler, radyo başında Ajans, sevgiliden gelen mektub gibi heyecanla bekleniyor.

Hadisatın son günlerde meşhur ettiği Ajansımız nasıl çalışıyor?.. Söz aramızda, bunu pek çoklarımız da bilmeyiz.. Haberlerini nasıl alır, nasıl verir? Eğer bu mevzu tecessüsünüzün antenine ta-kıldıysa, beraberce bu faaliyeti tetkik edebiliriz.

Ajansın başında iki (Muvaffak) vardır. Biz Ankara'ya kadar uzanamıyacağımız için Menemencioglu'nu, yani birinci Muvaffağı bırakıp, ikincisi ile, Sunalla konuşacağız. Sunal da tam Ajans Müdürüne yakışacak bir soyadı hani.. aşağı yukarı Ajansın türkçesi: Hem «Sun», hem «Al» Ajansın da vazifesi bu zaten..

Ajans binası, Çağaloğlu bayırının Ankara caddesine bağlandığı kısmın tam karşısındadır. Balık etinde, boyaları sommuş, serv endam bir bina.. yabancı değil, eskiden küçük bir göz aşinalığı-muz var, nazik odacılarına danışmadan Müdür Muvaffak Sunalın odasını bulabiliriz.

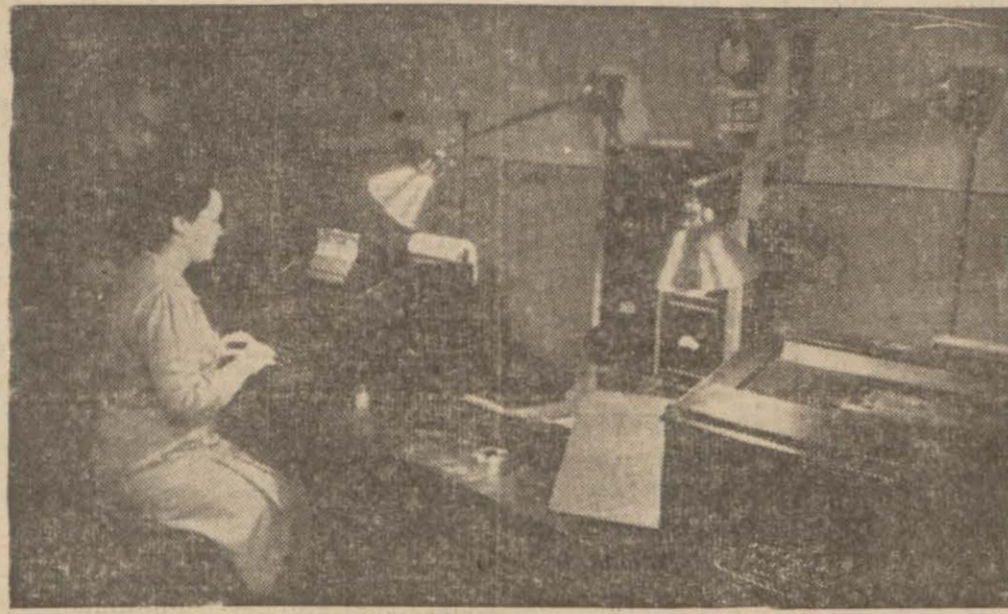
İşte, birinci kattayız. Sağdaki ilk odam.. bulamamki endişesi yok, Ajansın ilk kari kendisi olduğu için Muvaffak Sunal da ima yerindedir. Ajans bültenlerini utandıracak bir süratle konuşan sevimli muhatabımız bizi, enteresan bir havadis kadar alâka ile karşılıyor.

Tabii, hoş geldiniz diyor, kahve ısıyor, biraz hoş beş ediyoruz. Bu teferrüatı yazmağa lüzum yok.. ve sırası gelince suallerimizi cevablandırmağa başlayarak, Ajans hakkında bize umumi malûmat veriyor:

— Ajans bir zamanlar matbuat müdürlüğüne tâbi idi; bir zamanlar da Anonim şirket halinde idare edildi. Fakat masraf gelire tekabül etmedi. Nihayet birçok safhalardan geçtikten sonra bu günkü şekle bağlandı. Elyevm, Ajans bir anonim şirkettir. Meclis idaresi vardır. Hükümet, gelirin azlığını, masrafının gelire tekabül etmediğini düşünerek 150 bin liralık bir yardım tahsisatı kabul etmiştir. Bir taraftan gördüğü âmme işlerinin hususiyeti, diğer taraftan kanunla ettiği yardımdan dolayı hükümet bizi hizmetimizde mürakabe etmektedir. Hükümetle Ajans arasında 1935 te tazele-nen 10 senelik bir mukavele vardır. 1945 şe kadar mer'lidir.

— Ajansın gelirlerinden bahsettiniz. Bu kaynaklar nedir?..

— Gelir dedim, fakat buna gelir demek doğru olur mu? Bu gelir giderin dörtte birine tekabül etmiyor. Zengin gazetelerden ayda 30, Orta hallilerden ayda 20 lira abonman ücreti alırız. Fakat al-dıklarımız Ajansın 15 günlük masrafını temin edemez. Biz 500 liraya mal olan bir bülteni 30 liraya veriyoruz.

Tercüme edilen haberleri yazmağa ve Ankara'ya vermeğe memur bayan, muharririmize otomatik makinenin nasıl işlediğini gösteriyor.

Anadolu Ajansı, yalnız siyasi bülten neşretmez. Diğer bültenleri siyasiler kadar kıymetlidir. Meselâ, bir mali bülten neşrederiz. Bu, dünya borsalarındaki nakid fiatlarını ihtiva eder. Bir iktisadî bülten neşrederiz. Bu da belli başlı ihracat mallarımızın dünya borsalarındaki fiatlarını tesbit eder. Ajansın marifeti bu kadar değildir. Daha başka işler de görürüz: Ankara'da bir matbuat bülteni çıkarıyoruz. İstanbul gazetelerinde sabahları intişar eden başmakaleleri sabahın çok erken saatinde hülâsa eder, Ankara'ya bildiririz. Ankara, bu hülâsaları Ulus gazetesi de dahil olduğu halde, vekâletlere, birçok müesseselere tevzi ettiği gibi, süratle fransızcaya tercüme ettirerek sefa-rethanelere yollar. Bundan başka Ajans, muhtelif lisanslarda radyo neşriyatı hizmeti yapmaktadır. Rumca, bulgarca, ingilizce, fransızca, farsca, arabca tercüme için Ankara Ajansı binasında çalışan tercüme işinde spikerler öğle ve akşam neşriyatlarında okurlar. Ajans aynı zamanda dünya meseleleri hakkındaki iktisadî, mali bahisleri muhtevi, güne tâbi olmayan bültenler de neşreder.

Bir de dahilî bültenimiz vardır ki, umumiyetle İstanbul matbuatının almağa ihtiyacı olmadığı haberlerdir. Bunları yalnız Ankara'ya veririz. Ankara da mühim olanları, diğer vilâyet gazetelerine gönderir. Servislerimizin mühimlerinden biri spor servisidir.

Gerek memleket dahilindeki, gerek memleket haricindeki spor hareketlerini takip eder, veririz.

— Ajansın nerelerde muhabirleri var? Bu netamelî mevzu yal. Neyse..

— Memleket dahilinde, kazalara, nahiyelere kadar her tarafta Ajansın muhabirleri mevcuttur. İzmirde daha teşkilâtli bir muhabirliğimiz var. İzmirli haricî haber itibarile İstanbuldan besleriz. Haricde büyük Avrupa şehirlerinde muhabirlerimiz bulunuyor. Ajansımız mütefik ajanslar grupuna dahildir. Bu grupa İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Yugoslavya, İran dahildir.

Muvaffak Sunal, Ajansda mütefik devletleri sayarken, gayri ihtiyarî gülümsedim. Şu tuhaflığa bakınız. Almanya, İngiltere, Fransa hâdiselerinde basım iken bunların ilânında mütefik oluyorlardı. Araya girip, Muvaffak Sunalın sözlerinde parazit yapıyayım:

— Dahil olduğumuz grupların bir kıs-

mından havadisleri telsizle, bir kısmından da kablo ile almaktayız. Telsizle, İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Yugoslavya, İrandan, kabl oile Rusya, Romanya, Macaristan, Yunanistan ve Bulgaristandan..

— Bir nevi havadis mübalesesi mi yaparsınız?

— Evet, mühim haberleri mütefik Ajanslara hem telsiz, hem de kablo ile veririz. Ankara günde iki defa bunlar için servis yapar. Haberleri, yalnız mübadele tarikle değil, umumiyetle para ile almaktayız. Gerek Röyter, gerekse Havas Ajansına yaptıkları hizmetin mukabilini para olarak öderiz. Ajansın bütün mesaisi Ankara ile İstanbul arasında taksim edilmiştir. Münavebe ile çalışırız.

Şimdi Ajansı gezelim.. Bizim mütevazı ajansımız öyle gözünüzü korkutmasın! Nihayet girip çıkacağımız iki kat, beş altı odadır.

Evvelâ birinci katta bulunan kısma giriyoruz. Burada iki bayan tercüme edilmiş haberleri daktilograf azmanı otomatik bir makine ile yazıyorlar. Aynı zamanda bu makine vericidir. Yazarken Ankara'da yazılanı kaydetmektedir. Ajansın, telsiz haberlerini, bu hususi servis için imal edilen telsiz makinelerle aldığı gibi, aynı zamanda Hell makinelerinden de istifade ediyor. Bu makineler yazı makinelerinin aynıdır. Yalnız biraz iricedir. Tam hurufatlıdır. Meselâ bu makinelerin haricde alâkalı olanları Ankaradır. İngiltereye, Fransaya ve Almanya'ya tahsis edilmiştir. Orada haber yazılırken, makineler, Ankara'da aynı haberi kaydetmektedir. Nitekim İstanbuldan yazılanı da Ankara, Ankara'da yazılanı da İstanbul kendi kendine kaydediyor. Hem de el değmeden satırdan satıra geçerek.. Bu makinenin başında çalışan lisans kuvvetli bir hanım kız, bize bir prova yaparak nasıl çalıştığını gösteriyor, resimle bu âlet hakkında bir fikir sahibi olabilirsiniz.

Muvaffak Sunal izahatına devam ediyor:

— Aldığımız telsizler Fransız şifreli-dir. Şifre mahrem olarak bir ay evvelinden gönderilir. Buna mahsus makinelerimiz de vardır. İstiyenin bunu havadan kapmasına imkân yoktur. İsmihaslar ve mühim malûmat gönderilirken şifre ile kapanmıştır. Biz onu burada çözeriz. Ga-

(Devamı 11 inci sayfada)

«Son Posta» nın zabıta romanı: 66

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

İki tevkif kararı

Necdet etrafına bakınarak alçak sesle devam etti

— Şu halde mavi elmas hikâyesini uyduran. Portekizli mühendis rolünü oynayan. Leylâ hanımla görüşen de Süreyya idi.

— Şüphesiz.

— Sebep?

— Zabıtayı şaşırtmak için. Bunların hepsi Neclânın yardımile yapıldı. Sizin söyledikleriniz, benim anlattıklarımın evin içinde konuşulanlar ve bütün olup bitenler mümkün olan süratle Süreyyanın kulağına gidiyorlardı. Bu vaziyeti nazarı dikkate alarak biraz düşünürseniz Süreyya için Vasco Dö Goma rolünü oynamanın ve bütün bu cinayetleri işlemenin mevcut şart dahilinde pek güç bir şey olmadığını takdir edersiniz.

Rıdvan Sadullah yeni sualler sormaya hazırlanırken birden vazgeçti. Te-reddüd mü ediyor du? Necdetin iddialarının doğruluğuna kanaat getirmişti de artık suallere devam etmenin lüzumsuzluğuna mı hükmetmişti? Ber-mutad çehresinden birşey anlamak ka-bil değildi.

Necdet yeni bir sual sorulmadığını görünce kendiliğinden devam etti:

— Zabıta ve adliyenin işine karışmak haddim değil. Fakat benim tah-min ve iddialarım tahakkuk eder de tevkifat safhası başlarsa Neclâyâ acı-manızı ve onun ismi etrafında en az gürlütlü kopartacak bir hal şekli bul-manızı rica edeceğim. Meselâ evvelâ onu bir hastaneye yatırmak ve sonra Süreyyayı tevkif etmek çok münasib olur. Ben onun başucundan ayrılmam. Hatta isterseniz Bakırköyüne yatırıl-masına da razıyım. Nasıl olsa buraya gönderilecek değil mi? Tevkifhanenin, gardiyanların, jandarmaların yüzünü görmemiş olur. Sonra ikinci ricam..

Necdet birdenbire sustu. Cehresin-den bu şekilde söze devam ettiğine piş-man olduğu anlaşılıyordu.

Serkomiser atıldı:

— Söylesene be delikanlı.. Neye sustun?

Necdet etrafına bakınarak alçak sesle devam etti:

— Beni hodbin ve korkak zannede-ginizi düşündüm. Fakat söyleyeceğim. Yeniden etrafına bakındı ve sesini biraz daha alçatarak ilâve etti:

— Benim için artık hayat bitmiştir. Eğer bu dakikada kendi canıma bir zerrecik ehemmiyet veriyorsam Allahın lânetine uğrayayım. Fakat artık bu kadar kan kâfi.. Bu işi biran evvel bitiriniz. Tahkikat, tetkikat diye günler geçmesin. Ailemiz vaktile işlediği günahın kefareti için fazlasile ödedi. Katile daha fazla fırsat vermeyiniz. Onu derhal tevkif edemezseniz bile yeni cinayetler işleminin önünü almız. Eğer serbest kalırsa, serbest bırakılırsa çok korkarım ki sonuncu cinayeti işlemekte acele edecektir.

Serkomiser merakla sordu:

— Ne demek istiyorsun, oğlum? Kimi öldürecek?

Necdet hissettiği korku ve dehşetini göstermemek emelile önüne bakarak mırıldandı:

— Beni. Rüstem paşa ailesinden ha-

yatta kalan son erkeğim. Kadın olarak da Neclâ ve Neclânın anası var.

Serkomiser başını döndürerek Rıdvan Sadullah'a baktı. Dostumuz ayağa kalkmış, odada bir aşağı bir yukarı geziniyordu. Çehresi düşünceli ve endişeli idi.

Osman bey sordu:

— Ne diyorsun hocam?

— Evvelâ hastayı yalnız bırakalım. Biraz istirahat etsin. Biz başka odada da konuşup düşünebiliriz.

Rıdvan Sadullah Necdete dönerek ilâve etti:

— Bütün arzularımızı şimdiden olmuş bilin. Şahsımız hakkındaki endişelere gelince böyle şeyler de düşüneyim. Zabıta ve adliye elbet icab eden bütün tedbirleri alırlar. Henüz tamamen iyileşmediniz. Bu kadar heyecan size iyi gelmez. Biz şimdilik ev dahilindeyiz. Neclâ hanım da burada. Üzülecek hiç bir şey yok. Müşavere neticesinde vereceğimiz kararlardan sizi haberdar ederiz.

Delikanlının yattığı odadan çıkarak bir başka salona geçtik. Rıdvan Sadullah ile Serkomiser en arkada kalmışlardı. Rıdvan Sadullah içeri girerken yüksek sesle:

— Osman bey, antreye bir bak bakalım, dedi. Vafidis ile ağızlıklarını getirmiş olacaktılar. Artık onlara ihtiyacımız kalmadı. Nafile beklemesinler.

Serkomiser bu işi gördükten sonra bize iltihak etti. Kapıyı kapayıp da salonda birer köşeye ilişkin cinayet masası şefi memnun bir tavırla:

— Artık bu kör olası işin sonuna geldik galiba! dedi. Delikanlının iddialarının hakikati ifade ettiğine yüzde yüz kaniim. Zaten bu iş başka türlü yapılamazdı. Ne olursa olsun bu sıkıntılı günleri hayatımın sonuna kadar unuttuymuyacağım.

Rıdvan Sadullah sordu:

— Ne yapmayı düşünüyorsun. Osman bey?

— Yapılacak şey basit. Şu Bebekteki sarı saçlı adamla içerideki genç kıızı tevkif edeceğim. Hay Allah belâsını versin. Böyle dolambaçlı iş görmedim. Hak oyun üçtür derler Sarı saçlı adam da üçüncü oyunda elimize geçti. Evet hocam, hem onu, hem genç kıızı yakalıyacağım.

— Derhal mi?

Serkomiser müddeumumî muavinine baktı. Genç adliyecinin tasvibkâr bir eda ile başını salladığını görünce daha kâfi bir tavırla cevap verdi:

— Şüphe yok!

— Elinde mücrim olduklarına dair kâfi delilin var mı?

— Fazla bile..

— Ya delikanlıya verdiğimiz söz? Serkomiser omuzlarını silktili ve:

— Bana vız gelir! diye söylendi. Rıdvan Sadullah bir lâhza düşündü, sonra:

— Pek âlâ, nasıl istersen, yap! dedi. Yalnız bana kalırsa evvelâ sarı saçlı adamın peşine düşmeliyiz. Genç kıız za-

Dikkat! Roman burada bitmedi. Arkası 11 inci sayfada.

Hitler dün gece nükte ve tehditler ile dolu yeni bir nutuk söyledi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İtler Cemiyeti olacaktı. Orası bir selâmet ve adalet merkezi idi. Bütün haksızlıklar ve ihtilâflar orada hallolunacak, adalet herkese müsavaten tevzi edilecek - ti. Milletler burada serbest konuşacak ve bu dünya parlamentosunda dünyanın serbest ticareti, sanayii, kültürü tanzim olunacaktı.

Fakat neticede ne olduğunu, o zaman görmüştük. Hiç bir kimseye bir şey sorulmadan milletlerin mukadderatı galibler tarafından tayin olundu. Halbuki milletler kendi mukadderatlarını kendileri tayin edeceklerdi. Fakat böyle olmadı. Onlar ne istedilerse öyle yaptılar. Mağlûb - ları silâhtan tecrid ettiler. Fakat kendileri silâhları bırakmadılar. Mağlûblara hiç bir hak bırakılmadı. Mağlûblardan biri biraz silâhlanmak isteyince galibler hemen aleyhine yürüdüler. Tamirat meselesi dediler, iktisadî ve malî hükümleri koydular, mağlûbları boğmak ve öldürmek istediler.

Kültür de ilerlemedi, din de geri kaldı. 15 sene tek bir İngilizin ağzından din lakırdısı çıkmamıştır. Şimdi ise hep dindar kimselerdir. Cemiyeti Akvamın tek bir vazifesi vardı, o da dik - tati yaptırmak ve devamını garanti et - mekti. İşte 15 sene süren demokrat Almanyanın tarihçesi.

O zamanki Almanya onların bir nev zadı idi. Demokrat Almanya onların bir esiridir. Bununla beraber ona yalnız suimamele ve hakaret ettiler. Almanya bir esirdir. O günleri şimdi tı - riyerek hatırlıyorum.

İşte bu Almanya biraz kalkınmak için beyhude ricalar ediyor. beyhude protestolarda bulunuyor. Biraz iktisadî veya sınaî kalkınma hareketleri - mizin nasıl mümanaatlara çarptığını şimdi hatırlarız. O zaman da beyhude ricalarda ve protestolarda bulunduk. Ve herşeyi yaptık. Fakat hepsi beyhude oldu. İşte bunun için ve bu zamanda nasyonal sosyalizm doğmuştur. Kendi işimizi kendimiz yapmak için.

Bir millet rica etmemeli, yalvarın - malı, protesto etmemeli, kendi işini kendisi yapmalıdır.

On beş sene Almanyada enternasyo - nal demokrasi prensipleri güdüldü. Ce - miyeti Akvamdan istidmad edildi. Me - deniyet ve kültürden yardım beklen - di. Bu ümidler boşa çıktı. Bir millet için kendine kendi kuvvetinden yardım görmekten başka ümid yoktur. Bir mil - let kendi hasletlerini seferber etmeli - dir. Kendi de öyle yaptık. fakat o zaman istinad edilecek pek az eleman vardı. elimizde vasıta yalnız milletimizin çalı - şkarlığı, zekâ ve dehası. bizzat vatan - ımız ve toprağımız vardı. İşte bu e - saslara dayanarak Alman kalkınması başladı. Milletimiz yalnız kendi ken - dine yardımcı bulundu. 4 senelik kal - kınma programı yaptığımız zaman İn - gilizler bu bizim isimize gelmez diye bağır - dılar. Güva dünyada her şey yalnız onların arzu ve menfaatlerine uy - gun olursa olabilir. O zamandanberi neler oldu, ve neler yaptık, biliyorus - nuz.

934 te teslihat başladı. 35 te mecbu - ri askerî hizmet ihdas edildi. 1936 da Ren eyaleti alındı. 37 de 4 senelik kal - kınma programı yapıldı, 38 de Avus - turya ve Südetler ilhak edildi. 39 da devletin korunma işleri devam etti. bu meydana müstemleke ihtiyaçlarımızı anlatmağa çalıştık. fakat yalnız «ha - yır!» cevabını aldık. Bütün müzakere - ler boşa gitti. İngiltere ve Fransa iste - miyorlardı. İngilterenin 300 seneden - beri takip ettiği hedef Avrunanın kuv - vetlenmesine mâni olmaktadır. Fransanın da hedefi Almanyanın kuvvetlenme - sini menetmektir.

Çemberlayn bugün adaletten bahse - diyor. Ona derim ki, bizzat İngiltere - nin eski tarihi seni tektiz etmiştir. İn - gilizler 300 sene hep Allah ve Hak yol - unda harbetmişler. Bütün İngiliz dev - let adamları her muharebede bunu tekrar ettiler. Onlar kendileri için hiç - bir şey istemiyorlar. 300 senedenberi onlar yalnız Allah için, yalnız din için harbediyoruz dediler. fakat dünyayı al - dılar. Ancak bu işi kendi başlarına yap - mayıp daima başkalarını da yardıma davet ettiler. Bugün de aynı şeyi yapı - lar. Hak ve adalet için harbedenler, 40

Nutku tetkik

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Nutkun tarz ve edasını tenkid bize düşmez. Ve bu nutka tam si - yasi bir hitabe de denemez. Çün - kü baştan aşağı hasımlarına tam manasile meydan okumakla meş - gul oldu.

Bu nutkun iki muhatabı vardır: Biri bizzat Alman milleti ve diğeri A'manyaya hasım İngiltere ve Fransadır. Bittabi Hitler en çok İngiliz devlet adamlarına ve İn - giliz siyasetine hücum etti. Fakat şimdiye kadar ihtimamla esirgenen ve korunan Fransa da bu sefer Hit - lerin nutkunda şiddetli bir taar - ruzden masun kalamadı. Hattâ di - yebiliriz ki Hitlerin dün geceki nutkunun dikkati en çok celbeden başlıca yerlerinden birisi budur: yani bizzat Fransız başvekiline meydan okumasıdır.

Nutkun mühim ve dikkati calib diğeri noktası şüpheşiz Führerin yeni kararlar ve hareket'ler arife - sinde bulunduğunu telmih eden ifadesi olmuştur:

«Harb kuvvetlerimiz artık ha - zırdır. Aör mesaimizin mevvala - rını tetolamak zamanı gelmiştir» sözleri elbet geliş güzel söylenmiş deşildir.

Hem de Hitler ne sövledi ise vâmiştir, diye iddia edenler var. Eğer bun'ara inanmak lâzım ge - lirise Almanya bu ilkbaharda yeni hareketlere geçecek demektir.

Fakat Hitler nutkunda Büyük Harbin 4 senesinde Almanyanın gı - ristiği aör ve kanlı muharebeleri tenkid etmiştir: o halde o kolav ve seri bir harb vâmak istiyor ve anlaşılıyor ki bu harbi Sovyet Rus - ya ile tam bir fikir ve is birliği ile yapacaktır. Şimdi artık bu harbin nerede ve kime karşı olacağını keş - fetmek kalır.

Nutkun dikkati calib bir nokta - sı da Führerin İtalyanı pek az an - mis ve Mussoliniden hic bahset - memiş olmasıdır. O, bu insaki ile belki de karar ve emellerinin ta - hakkukunda İtalyava fazla muh - ter olmadığını anlatmak istemistir.

milyon kilometre murabbu toprak ka - zandılar. Gasb, nehb ve hakareten ge - kinmediler. Onlar harbi yalnız ticaret - leri için yaparlar. Başkalarına afyon i - çirtmek için yaparlar. Onlar ideal için harbediyoruz derler amma, Alman kol - onilerini de el çabukluğile alırlar. Al - man gemilerine de vaz'iyet ederler.

İhtiyar Çemberlayn de bugün aynı surette elinde kitab aynı şeyleri söy - lüyor, fakat artık kimse inanmıyor, bir millet yalnız bir defa parmağını ateşe sokar. Onun için Alman milleti de yalnız bir defa yanmıştır.

Şimdi Mister Çörçil'e sıra geldi. O diyor ki, bizim hedefimiz Almanyayı mahvetmektir. Bunu açıkça söylediği için Çörçili tercih ederiz. Fransız ge - neralleri de Almanyanın mahvedilmesin - den ve dağılmasından bahsediyorlar. Bunu açıkça söylüyorlar. Onların arzu - su 1648 deki Almanyayı tekrar görmek tir.

Biz 140 adam bir kilometrede yaşı - yoruz. 80 milyon Alman şu kadar ki - lometre murabbanda vasıvor. Alman - yanın, İtalyanın tesekküllüne mâni ol - mak istiyorlar. Alman İmparatorluğu nun yeniden ihvası plânı onların iste - medği sevdır. Onlar istiyorlar ki Al - manya birkaç vız hanedan elinde bir kaç bin kişilik kabilelere ayrılınsın. biz büyük bir milletiz. Aynı idik, fakat şimdi birleştik, milletler arasında hak - kımızı, yerimizi isteriz. Fransada 80 kişi bir kilometrede vasıvor. Bu prob - lem, bu mesele halledilmelidir. Hem de bütün nasvonal sosvalist meseleleri na sil halledilmişse öyle halledilecektir.

Şimdi bağıryorlar: «Nasyonal sos - valistik kaldırılmalı, parti dağılmalı - dir. Çünkü nasyonal sosvalistliği kal - dırmak ve partiyi dağıtmak Almanyayı dağıtmakla birdir. Fakat gördükler ki nasyonal sosvalistlik ve parti Al - manya demektir. Ondandır hedefi deşitirdiler, bu sefer de «Almanya imha edilmediği» diyorlar.

Biliyorsunuz ki 15 senedenberi mü - cadele içindeyiz. Biz bu partiyi bir a - vuç adamla kurduk, bir avuç adam on adam, yüz adam, ve sonra binler ve

milyonlar oldular. Biz mücadele için - de yetiştik ve mücadele etmesini bili - riz. 7 senelik türlü muvaffakiyet - ler bize semadan inmiş değildir. Bun - lar cesurane mücadele neticesidir. 1933 te işe başladığımız vakit hedefimiz Al - manyanın hürriyeti idi. Teslihat, or - du, mecburi askerlik, parti, ve herşey yalnız maksad için vasitalardır. Hedef Almanyanın kurtulmasıdır. Ben elim - den geldiği kadar her arzu ve işimizi müzakere ile halle çalıştım. Bazı hal - llerde muvaffak da olduk. 1936 de Çem - berlayn ile Münih'te güzel güzel anlaş - tık. Fakat Londra'ya döner dönmek a - leyhimize tahrikât başladı. İngilterede müthiş bir Alman kini, tahrikâtı baş - lamıştı. Bizim ne İngilizlere, ne de Fransızlara bir kinimiz yoktu. Alman milletine kin telkin olunmaz. Ve bu millet düşmanlıkla yetiştirilmez. Hal - buki İngiliz milleti bize karşı kinle ye - tiştiriliyor. Bu bizim için bir tehlike idi. Onun için karar verdim ki, şu ve - ya bu şekilde Almanyanın müdafası lâzımdır. 1939 da bize harb ilân etti - ler. Meselelerimizi hal için ne kadar u - yuşmağa çalıştıysam kabul etmediler. Elimi uzattım, reddettiler, çünkü on - lar harbetmek istiyorlardı. Neticede harb istediler ve şimdi aldılar har - bi...

Harbin ilk safhası siyasi hareketler - le geçti. Senelerce Almanya İtalya ile siyasi iş birliği yaptı, bu iş birliği bu - gün değişmemiştir.

Geçen sene İngiltereyi çok iknaa ça - lıstım, tâ ki bir Avrupa harbi çıkmasın. Fakat onlar aleyhimize yürümek için ve bizi çemberlemek için şimdi dinsiz diye itham ettikleri Stalinle aylarca uyusma - ğa çalıştılar, yapamadılar. On'arın yap - mak istediğini ben yâınca bu sefer bana kızdılar, yüz sene Almanlar Ruslarla sulh içinde idiler. Geçen harb beyhude idi. Ne - den Almanya Rusya ile karşılıklı tesanüd - de bulunmasın? Şimdi Almanyanın ar - kası siyaseten serbesttir. İngiltere ve Fran - sa Lehistanı a'eyhimize kıskırttılar. Kendi sine garanti verdiler. Bu garanti veri - len devletin hesabını 18 günde gördük ve bu suretle harbin birinci faslı bitti.

Harbin ikinci safhasına gelince, bunu Çörçil ilân etti. O Almanların kadınları ve çocukları bombaladığından bahsetti. Biz hangi çocukları ve kadınları bom - baladık? Alman'arın üsera karargâhla - rında eserleri topladıklarından bahsetti. Bu üsera karargâhı, bir İngiliz tabiri. Biz bu kelimeyi İngilizce lügatlerden öğren - dik ve kopye ettik. İngilizler neden bu - nun aleyhinde bulunuyorlar?

İngilterenin ve Fransanın beş ayda ne - ler yaptığını biliyoruz. Fakat biz bu beş ayda ne yaptık, onlar bilmezler. Ben Al - man milletine temin ederim ki bu beş ay - da fevkalâde işler olmuştur, şu andaki teslihatımız mukarrer olan radeeye var - mıştır. Artık bütün istikametlerde mey - valar toplamak zamanı gelmiştir.

Bizim hasımlarımız yalnız bizi kopya ile meşguldürler. Fakat onlar küçük kop - yacılar. İngiliz radyosuna bakılırsa Al - manyada güneş doğmuyor, çünkü İngiliz tayyareleri Almanyanın semasını kapla - mışlardır. Onlara göre o kadar tahtelba - hir batırdılar ki artık denizaltımız kal - mamıştır. Çörçile bakılırsa o istikbalde yapacağımız denizaltılarımızı bile batır - mıştır.

Şimdi Almanyanın harb kuvvetleri dünyanın birinci kuvvetidir. İki senedir Alman milleti yetiştı. Bu millet artık 1918 senesindeki hatayı tekrar etmez.

Mösyö Daladye!.. Sana karşı koca bir Alman ordusu duruyor, Alman alayla - rının nasıl şeyler olduklarını öğrenecek - sin. Senin karşında duran Alman mil - letidir.

Alman milleti bütün enternasyonal hastahklardan sıfayab olmuştur. On beş sene rahat yüzü görmedik. 15 senedir çalı - şmaktan ve yorgunluktan başka bir şey görmedik.

1914 Almanyası tam hazır ve silâh - lanmış değildir. O zaman Fransa mem - balarından daha iyi istifade edebilmişti, koca bir Rusya düşmanımızdı. Bütün dün - ya bize karşı harbediyordu. 1914, 15, 16 ve ilh.. her sene pek ağır ve telefati muha - rebe'ler yaptık. Bugünkü Almanya başka Almanya'dır. Eski Almanyanın ne bir baş - ı, ne de bir Führeri yoktu. Biz o zaman uğradığımız felâketlere müstahaktık. Al - man tarihinde bir daha böyle bir şey ol - muyacaktır. Bugün 80 milyon Almanın

Fin tayyareleri dün bir Sovyet limanını bombardıman ettiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sandık içinde tayyare ve tayyare aksamı bir Norveç limanına gelmiş ve derhal Helsinkiye sevk edilmiştir.

Fin tebliği

Askerî hareket hakkındaki bugünkü Fin tebliği aşağıdadır:

Kareli berzahında, bazan çok şiddetli olmak üzere topçu ateşleri kaydedilmiş - tir. Ladoga gölünün doğu şimalinde düş - manın birkaç hücumu mühim ziyatla tardedilmiştir.

Doğu cephesinin diğer noktalarında keşif müfrezelerinin faaliyeti olmuştur. Kareli berzahında, Fin sahil batarya - ları müteaddid düşman bataryalarını sü - kûta icbar etmiştir.

Dün Finlândiya üzerinde uçan düşman tayyarelerinin adedi 200 olarak tahmin edilmektedir. Bunlar 33 muhtelif yere 800 bomba atmışlardır. Şimdiye kadar a - lınan malûmata göre, Fin dafi topları ve avcı tayyareleri 20 düşman tayyaresi dü - şürmüştür. Yalnız bir tek Fin tayyaresi düşmüştür.

Fin tayyareleri cepheye doğru ilerliyen düşman kol'arını ve düşman tahaşşüle - rini, birkaç garı, bir Sovyet limanını ve

bu limanda bulunan gemileri bombardı - man etmişlerdir.

İspanya gönüllüleri

Stokholm 30 (A.A.) — Saragos'lu albay Beres. Finlândiyaya gönüllü ola - rak gitmek üzere Stokholm'dan geç - miştir.

Albay Beres. Madridin hava müda - faasını idare etmiş olan yüksek bir İ - spanyol tayyarecisidir ve birçok hava muharebelerine iştirak eylemiştir.

Sovyetlerin ziyatı

Londra 30 (A.A.) — Sovyetlerin Fin lândiyada uğradıkları muvaffakiyetsiz - likler hakkında tefsirlerde bulunan «Tl mes» gazetesinin askerî muharriri. Sov yetlerin şimdiye kadar takriben 200 bin ölü ve yaralı verdiklerini bildiren Finlândıahlrın bu iddiasının hakikat - ten uzak olmadığını yazmaktadır.

Voroşilof cephe

Moskova 30 (A.A.) — Harbiye ko - miseri Voroşilof. refakatinde General Şapaşnikof ve Meklis bulunduğu halde Teriki'ye gelmiştir. Voroşilof, yoluna devamla buradan Kareli ve Ladoga cephelelerine gitmiştir.

Balkan Antantı konseyi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ta elçi Melas, orta elçi Papadakis, harici - ye müdürlerinden Andruis ve Gafos ve başvekilin yaveri albay Nobelis'den mü - rekkebidir.

Atina 30 (A.A.) — Metaksasın Bal - kan konferansına hareketi hakkında tefsiratta bulunan Messageri d'Athens gazetesi, statükonun muhafazası Yu - nan harici siyasetinin mihverini teşkil ettiği mütaleasındadır.

Ruzname

Belgrad 30 (A.A.) — Havas : Balkan Antantı konferansının ru - znamesinde esaslı noktaların şunlar ola - cağı bildirilmektedir:

1 — Balkan memleketlerinin büyük devletler bilhassa muharibler karşın - daki hattı hareketi, yani Balkan dev - letlerinin tam bitarafılıklarının teyi - di.

2 — Balkan Antantı memleketleri - nin Macaristan ve Bulgaristanla mü - nasebetleri ve Balkan - Tuna barış ve bitarafılığının idamesi için bu memle - ketlerle tesriki mesai imkânı.

3 — 1939 yılı için derpiş edilen ve harb dolayısıyla tehir edilen hususî kon feransın mevzuunu teskil etmesi icab eden bazı iktisadî meselelerin tetki - ki.

Bulgaristan ve Macaristan

Sofya 30 (A.A.) — «Havas» : Zora gazetesi yazıyor: Bulgaristan Balkan konferansına mü - şahid göndermeyecektir. Aynı getmeye göre Macaristan da temsil edilmiyecek tir.

Beşşehirde bir gevezenin uyandırdığı zelzele korkusu

Beşşehir, (Hususî) — 26/1/940 gecesi Beşşehirde büyük bir zelzele olacağı hakkında kulaktan kulağa dolaşan bir şayia ile halkın bir kısmını, bilhassa ka - dınları korku almış, yakın köy'lerin bir kaçında bazı köylüler çadırlarda yatma - ğa başlamışlardır.

Bir geveze tarafından uydurulan bu tehlike gecesi korkuyla geçirilmiş, fakat, hiçbir yer sarsıntısı olmamıştır.

Halkın bu kabul yalanlarına inanmama - ları için be'ediye ve mahallî idareler ta - rafından lâzım gelen tebliğat yapılmak - tadır.

tek bir vazifesi vardır: Kuvvetli bir iman ve itimad.. Bütün halk ve Führer birdir. Biz hakkımızı istiyoruz ve alacağız. Bu - gün bir parti veya bir hareket veya bir şahıs meselesi yoktur, seksen milyon Al - manın hak ve mukadderatı mevzuubah - tir. Benim şahsım zevzuubahis değildir. Halk bana itimad etti, ben onu zafer gö - türeceğim. Bugünkü nesil, ya Almanya - nın yükselmesini başaracak, veya bat - masına şahid olacaktır. Düşmanlarımız Almanyanın batmasını istiyorlar. Teslim olmak benim şiarım değildir. Bütün hak - larımız tanınmadıkça hiç bir anlaşma mevzuubahis olamaz. Onlara cevabım şü - dur: Almanya yaşayacaktır, biz asla tes - lim olmayacağız, ve muzaffer olacağız.»

İngiltere Amerikaya 200 bombardıman tayyaresi daha sipariş etti

Burlank «Kalifornia» 30 (A.A.) — «Lockmes Aircraft Corporation» kum - panyası, İngiliz hükümetinin, yeni mo - delde 200 bombardıman tayyaresi ve 18 milyon dolarlık yedek aksam için yeni bir sipariş vermiş olduğunu bildirmiştir.

Yeni sipariş edilen bu bombardıman tayyareleri, evvelce satın alınmış olan Hudson tipindeki tayyarelerden daha se - ri ve daha büyüktür.

İngiliz sefiri Moskovaya dönüyor

Londra 30 (A.A.) — İngilterenin Mos - kova sefiri Seeds, büyük bir ihtimale Şu - batta Sovyetler Birliğine dönecektir.

Yeni neşriyat

Türkiye — Türkiyenin yaşadığı hukuk ha - yatını yabancılarla toplu bir şekilde göster - meyi ana gayelerinden biri olarak sayan Hu - kuk ilmini yayma Kurumu, Paris hukuk fa - kültesi profesörlerinden H. Lévy - Ullmann ile B. Mirkinne - Guetzévitch'in idaresi alın - da çalışmakta olan ve şimdiye kadar Fransa, İspanya, Çekoslovakya, Romanya, İsviçre ve Belçika devletlerine aid cildleri intişar eden «Milletlerin Hukukî Hayatı» serisine memle - ketimizi de ilâve etmek istemisi ve bu serinin yedincisini teşkil etmek üzere «Türkiye» yı de Pariste fransızca olarak neşrettirmeğe muvafak olmuştur.

Kurum, memleketimizin hukukî hayatını, muhtasar; fakat salâhiyetli kalemlerle ifa - de eden ve herkesin istifadesi önüne koyan bu eserin faydalarından Türk okuyucularını mahrum bırakmamak maksadıyla, eserin türkçesini de neşretmiştir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

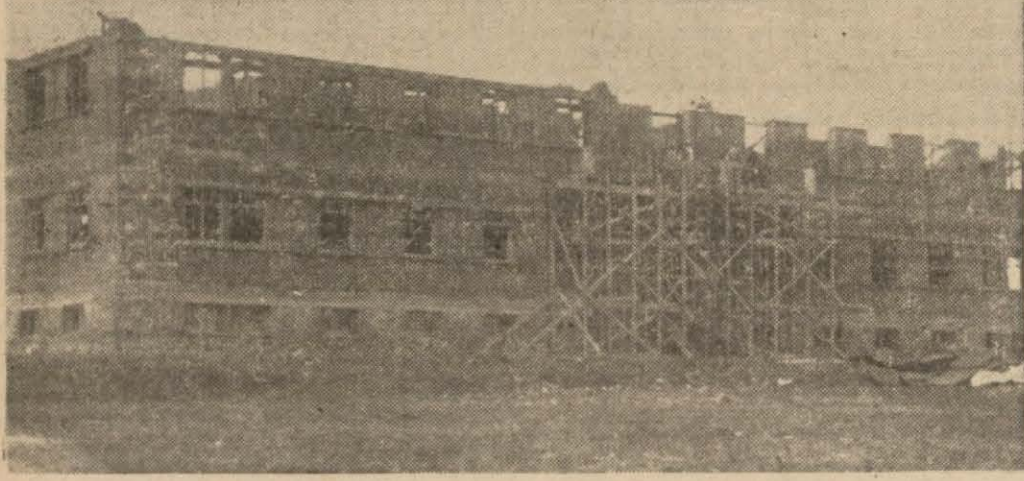
Cevab için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Memleket Haberleri

Birkaç yılda Trakya'da mektebsiz köy bırakılmıyacak

Lüleburgaz yakınında kurulan 250 mevcudlu eğitim okulu Trakya maarifinin en kıymetli uzuvlarını yetiştiriyor

Lüleburgazda yeni yapılmakta olan eğitim okulu binası

Edirne (Hususî) — Trakya'da ileri hamleler gösteren hareketlerden biri de kültür işleridir.

Okuma ve okutma hevesinin yıldan yıla artmakta olduğu bu mühim vatan parçasında tahsil çağında olup ta mektebsizlik yüzünden okuma imkânları bulamayan çocuk sayısı daha üç beş sene evveline kadar büyük bir yekûn teşkil etmekte idi. Bu sayının her sene yeniden açılan ilk ve orta okullar sayesinde gittikçe azalmakta olduğu memnuniyetle görülmektedir. Nitekim bu sene de Edirne vilâyetinde olsun, Kırklareli, Tekirdağ ve Çanakkale vilâyetlerinde olsun yeni baştan bir çok ilk okullarla Lüleburgaz gibi hızlı bir gelişme gösteren ve bu gelişmesiyle modern kasaba örneğinin en güzelini veren birkaç kaza merkezimizde de orta okullar açılarak daha birçok yurd çocuklarının okuma ihtiyacı karşılanmış bulunmaktadır.

Geçen ayın son haftası içinde Trakya Umumi Müfettişliği Maarif Müşaviri Yusuf Cemil bu seneki maarif hareketlerini yerlerinde görmek üzere Kırklareli ve Tekirdağ vilâyetlerinde bir teftiş seyahatine çıkmıştı. On altı gün süren bu seyahat esnasında maarif müşaviri gezdiği ve gördüğü bütün mekteplerde maarif işlerinin tam bir intizam içinde yürüdüğünü, Vekâletin bu ders senesi başında tatbikine başladığı müzakere usullerinin çok verimli olduğunu ve bu gidikle birkaç sene zarfında Trakya'da tahsil çağındaki bütün çocukların okuma ihtiyacının karşılanacağını müşahade etmiştir.

Bütün ileri hareketlerin kaynağı bilgi olduğuna inanan Trakya halkının maarif işlerine verdiği ehemmiyetin bu güzel vatan köşesinde son dört-beş yıl çalışmalarının semeresi olduğunu aşağıdaki rakamların belâgati en canlı bir surette göstermektedir.

Bütün Maarif Müşavirliğinin teftiş ettiği mntaka dahilindeki çifte tedrisat usulüne muvaffakiyetle devam e-

den Tekirdağ orta okulunda 13 sınıf 22 öğretmen ve 653 talebe; Kırklareli orta okulunda 8 sınıf, 16 öğretmen, 600 den fazla talebe; Lüleburgaz orta okulunda (bu sene açılmış olmasına rağmen) beş sınıf, 12 öğretmen ve 229 talebe; Çorlu orta okulunda 6 sınıf, 14 öğretmen ve 294 talebe mevcuttur.

Tahsil çağında olup ta mekteplere devam edemiyen çocuklara gelince: Tekirdağ vilâyetinde tahsil çağında olan talebe 7-12 yaş arasında 26,783 ve 13-16 yaş arasında 17,530 olup bunlardan öğretmen ve eğitimle idare edilen ilk okullara 222,76 çocuk devam ediyor demektir. Bu yekûna orta okullara devam eden talebe dahil değildir. Kırklareli vilâyetinde tahsil çağındaki çocuk sayısı 7-16 yaş arasında 16,282 kız ve 17,691 erkek olup bunlardan ilk okullara devam edenler 4255 kız ve 6994 erkek çocuktur. Bu yekûna da orta mekteplere devam eden çocuklar dahil değildir.

Bunlardan başka Tekirdağ vilâyetinde okuma yazma bilenlerle bilmiyenlere mahsus olmak üzere A ve B kurslarına ayrılan gece dersaneleri vardır ki bu kurslara devam edenlerin sayısı kadın ve erkek 1291 i bulmuş ve bunlardan bu sene şimdiye kadar 642 kişi vesika almıştır. Bu arada sayısı 18 zi bulan küçük ziraat ve san'at kursları da hararetle devam etmekte ve bu yıl binlerce vatandaş teknik bilgilerle tehziz edilmektedir.

Hülâsa bu sene yalnız Edirne orta mektebine devam eden talebe yekûnunun 1015 sayısını bulduğunu ve Kırklareli vilâyetinde mektebsiz köy sayısının 7 olduğunu kaydetmek. Trakya'da maarif işlerinin son 4-5 yıl içinde ileri hamlesini tebarüz ettirmeye kâfidir. Bu arada Lüleburgaz yakınında kurulan 250 mevcudlu eğitim okulu da ayrı bir kıymettir. Hesab edildiğine göre bu okuldan mezun olacak köy gençleriyle birkaç sene içinde Trakya'da mektebsiz köy kalmıyacaktır.

Turhalda enkaz altından kurtarılan bir kadın doğurdu

Bu bedbaht ananın 12 nüfuslu ailesinden yalnız kocası kurtuldu

Turhaldan yazılıyor:

Modern şeker fabrikası ve fabrikasının memur ve işçilerine mahsus plân dahilinde kurulmuş olan son sistem ve kübik evlerle süslenen ve Tokad vilâyetinin güzergâhı olan Turhalda da zelzele insafsızca hükümünü icra etmiş ve birçok vatandaş maddeten mutazarrir etmiştir. Son yapılan istatistiğe göre 162 ölü, 96 yaralı olup 250 ev tamamen yıkılmış ve 366 ev maili inhidam bir halde bulunmuş ve 5000 i müteceviz hayvan telef olmuştur. Kızılay her yerde olduğu gibi burada da şefkatli ağışunu açmıştır, felâketzedelere muntazaman yardımlarını esirgememektedir. Kızılayın felâketzedelere karşı gösterdikleri derin alâka halkın hayranlığını celbetmiş ve felâketzedelerin payansız acılarını da tahfife vesile olmuştur. Zelzele gününden şimdiye kadar sık sık kısmen hafif ve kısmen şiddetli olmak üzere birçok zelzele vak'ası hâdis olmuş ise de hasarat yoktur. Zelzele şeker fabrikasında da epeyce zarar husule getirmiştir.

Resmini gönderdiğimiz zat şeker fabrikası işçilerinden deli Reşid namile maruftur. Mumailayin annesi, babası, kardeşleri yani 12 kişiden mürekkep ailesi enkaz altında kalmış, yalnız hamile bulunan karsile kendisi kurtarılabilmıştır. Reşide fabrika pavyonlarından bir yer ayrılmış ve zelzeleden on gün sonra da refikası bir oğlan çocuğu dünyaya getirmiştir. Zavallı Reşid bundan 20 gün önce 12 nüfuslu sofrasına otururken şimdi yalnız kendisi, ailesi ve yeni dünyaya gelen çocuğu ile kalmıştır.

Geredenin yeni veterineri işe başladı

Gerede (Hususî) — Altı ayı müteceviz bir zamandan beri münhal bulunan kazamiz veteriner sağlık fen memurluğuna Elâzığ merkez veteriner sağlık fen memurlarından Ni yazı Yalçın tayin edilerek kazamize gelmiş, yeni vazifesine başlamıştır. Fotograf yeni veteriner sağlık fen memurumuz Niyazi Yalçın gösteriyor.

Adananın zelzele felâketzedelerine yardımlar

Adana, (Hususî) — Felâketzedeler için Adanahâlinin yardımları hararetle devam etmektedir. Eşya ve nakid yardımları yekûnu 100.000 lirayı bulacaktır. Erzincan zelzelesinden kurtulan İstanbul opereti de şehrimize gelmiş ve felâketzedeler menfaatine müsamereler vermeye başlamıştır. Adana Halkevi, salonunu bu müsamerelere tahsis etmiştir.

Samsun limanında faaliyet

Samsun (Hususî) — Son on gün içinde Karadenizde fırtınanın şiddeti yüzünden vapur tahmil ve tahliye işleri sekteye uğramış bulunuyordu. Limanda bulunan ve eşya yüklenmekte bulunan bazı vapur ve motörler de demirledikleri yerde kalmışlardı. Son günlerde fırtına dindiğinden vapurlar muntazaman seferler yapmaktadırlar. Hattâ Samsunda havalalar, kış mevsiminde görülmedik bir şekilde ve bahar havalarını andırıcasına ısınmış bulunmaktadır. Geceleri bızan palto giymek ihtiyacı bile hissedilmemektedir.

İktisadî tetkikler

(Baştarafı 5 inci sayfada)

Bundan maada Fransa, hissedar olduğu Romanya petrolerinden % 26; Irak petrolerinden % 23,75 nisbetinde petrol almaktadır ki bu miktar, senede ancak 2,7 milyon tonu bulmaktadır. Tabii bu miktar Fransanın harb şeraitindeki petrol sarfiyatını karşılamaktan çok uzak olduğu için, Fransa geri kalan petrol ihtiyacını (11-12 milyon ton) hariçten ithal edeceği petrolerle karşılamak mecburiyetindedir. Bugünkü vaziyette Fransa için ancak iki petrol membaı vardır: Biri Romanya; diğeri Amerika... İşte bunun içindir ki gerek Fransa, gerekse İngiltere Romanyanın bütün petrolerini inhisar altına almak, bu suretle de bir taşla iki kuş vurarak, hem kendilerine petrol temin etmek hem de Almanyayı petrolden mahrum etmek istemektedirler.

Birleşik Amerika hükümetleri, İngiltere ve Fransanın, müştereken, 30-40 milyon tona baliğ olan senelik petrol ihtiyacını tatmin edebilecek bir vaziyette midir? Hiç şüphe yok ki evet! Amerika gerek kendi petrol membalarile, gerekse kendi kontrolü altında bulunan Venezuela, Kolombiya, Peru gibi memleketlerden tedarik edeceği petrolerle İngiltere ve Fransanın bütün petrol ihtiyacını karşılamaya çalışacaktır. Buna biran için bile şüphe edilemez. Çünkü Amerikanın bütün gayesi, geçen harbe olduğu gibi bu harbe de, müttefiklerde hiç bulunmayan, veyahud az bulunan maddeleri satmak suretile azami para kazanmaktır. Bugün mevcut olan birçok emarelere nazaran Amerika, herhangi bir devlete kredi açmak, veyahud borç para vermek niyetinde değildir. O, tam bir tüccar zihniyetle peşin paraya mal satmak, ve bu harben azami bir kâr yapmak niyetindedir.

Almanyanın, petrol istihsalâtı da kendi ihtiyacını karşılamak için çok uzaktır. Binaenaleyh Almanya da petrolünü dışarıdan tedarik etmek zorundadır. Harb şeraitinde Almanyanın petrol ihtiyacı 15-20 milyon ton arasındadır. Almanya bu petrolü nereden ve nasıl tedarik edebilir?

Almanya için Amerikan veyahud

deniz aşırı yerlerden petrol getirmek imkânı yoktur. İlk hatıra gelen memba, Romanya petroleridir. Filhakika Almanya Rumen petrolerinden azami istifade etmektedir. Nitekim Romanya ile yaptığı son anlaşma neticesinde, hemen hemen Rumen petrolerini kâmilen kendi inhisarı altına almış bulunmaktadır. Fakat Romanyanın senelik petrol istihsalâtı 8-9 milyon ton arasında olduğuna nazaran, bu miktar kâmilen Almanya tarafından satın alındığını kabul etsek bile, gene Almanyanın harb şartları içindeki ihtiyacını karşılamaktan bir hayli uzaktır.

Almanyanın petrol ihtiyacını karşılayacak ikinci memba Sovyetler Birliğidir. Sovyetler Birliğinin 1936 yılındaki petrol istihsalâtı 29,293,000 tondur. Bugün bu miktarın 30-35 milyon ton arasında olduğunu kabul edebiliriz. İhtiyacımızın genişliğine rağmen Sovyetler Birliğinin bütün bu miktarı dahilinde sarfedeceğini zannetmediğimiz için, herhalde Almanya birkaç milyon ton petrol de Sovyetler Birliğinden alabilecek demektir.

Bugün Sovyetler Birliğinin eline geçen Lehistan'daki petrol kuyularından alınabilecek petrol çok mahduttur. Sovyet gazetelerinin kaydettiğine göre bugün bu muntakanın petrol istihsalâtı (1938 yılı) senede 380,000 tonmuş. Halbuki on yıl önce bu miktar 700,000 tonmuş.

Hülâsa etmek icab ederse şunu söyleyebiliriz: Bugünkü harbe petrolün rolü, geçen harbe nazaran çok fazla artmıştır. Tabii bununla mebsuten mütenasib olarak petrol sarfiyatı da, geçen harbe nazaran birkaç misli artmıştır.

Harbden memleketlerden hiç birisinin, kendisine yetecek kadar petrolü yoktur. Hepsisi de kendilerine lâzım olan petrolü dışarıdan getirmek mecburiyetindedir.

İngiltere ve Fransa kendilerine lâzım olan petrolü, kendi müstemlekelerinde ve Amerikadan, Almanya ise, Romanya ve Sovyetler Birliğinden tedarik edecektir.

Yazımızı bitirmeden önce şu noktayı da kaydedelim: Almanya petrol ihtiyacını temin bakımından, geçen harbe nazaran bugün daha müsaîd bir vaziyettedir.

Hasan Âli Ediz

Balkesir şehir klübünün kongresi

Balkesir (Hususî) — Balkesir Şehir Klübü senelik kongresini yapmıştır. İctimada Vali Recai Gürelî, Belediye Reisi Naci Kodanaz ve Parti Müfettişi Mustafa Bengisu hazır bulunmuşlardır. Kongre Reis ve kâtiblerinin seçiminden sonra geçen yılın faaliyet raporunu okunmuş ve aynen kabul edilmiştir. Diğer raporların da kiraatini müteakib münakaşalı bir surette 940 bütçesinin müzakeresi yapılmıştır. Bundan sonra idare heyetine gizli reylerle Suad Üner, Selim Yatağan, Abdi Ağabeyoğlu, Ahmed Kocabıyık, Emin Sönmez, Sabri Koçak, Reşad Taşar ve mürakib heyetine de açık reylerle Rasim Çağan, Niyazi Akyürek ve Hüseyin seçilmişlerdir.

Nazillide şiddetli yağmurlar

Nazilli (Hususî) — Bayramın son günlerinde hava âdeta ıhlaşmıştı. Fakat bayram sonunda şiddetli yağmurlar tekrar başladı. Zaten taşkın bir halde bulunan (Büyük Menderes) nehri bütün Nazilli ovasını kapladı. Karşı taraf köylerinden şehre gelip gitme güçleşti. Bazı günler akşam trenleri, yer yer gelen seller yüzünden teahhürle yoluna devam edilmektedir. Bu yılın görülmemiş yağmurları Nazillinin aşağı kısmında birçok gölcükler vücutte getirmiş, evlerin avlusundaki su kuyuları ağzlarına kadar dolmuş ve bazı günler taşıp aktığı görülmüştür.

Kuyu içindeki su ile avludaki sular bir seviyededir. Toprak suyu içmez bir hale gelmiştir. Köylüler bu vaziyete «kara suluk» diyorlar. Bu gidikle kuyuların taşacağı ve tarla, bahçe aralarında, çok eski yıllarda olduğu gibi akar sular meydana geleceği söylenilmektedir.

Adanaya piden zelzele felâketzedeleri

Adana, (Hususî) — Adanada iskân edilen zelzele felâketzedelerine nakdi istihkakları tamamen verilmiştir. İlk, orta mekteplerle liselelere yerleştirilen felâketzede çocuklara yeni elbiseler, kitaplar alınmış ve bunlar derslere başlamıştır. Bunlardan kimsesiz olanlar leyli olarak verilmiştir.

Ürgüde zelzeleden bir dükkân yıkıldı

Ürgü (Hususî) — 21/1/1940 Pazar günü gece saat 14 de 5 saniye süren bir zelzele olmuştur. Çarşıda bir marangoz dükkânı yıkılmıştır. Başkaca hasar ve nüfusca ziyat yoktur.

Adana vilâyet meclisinin faaliyeti

Adana, (Hususî) — Adana Vilâyet Umumi Meclisi mesaisine başlamıştır. Meclis bu yıl bilhassa maarif meseleleri ve yol işleriyle hassasiyetle meşgul olmaktadır.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 30/1/1940 fiatları

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Lordra	1 Sterlin	5.21
New-York	100 Dolar	130.19
Paris	100 Fran	2.9325 2.9411
Milano	100 Lir	6.615
Censvre	100 İsviç. Fr.	29.105
Mmsterdam	100 Florin	69.185
Berlin	100 Rayışm.	—
Brüksel	100 Belga	22.0556
Atina	100 Drahl	0.965
Sofya	100 Leva	1.57875
Prağ	100 Çek Kr.	—
Madrid	100 Peçeta	13.36
Varşova	100 Zlot	—
Budapeşte	100 Pengö	23.29
Bükreş	100 Ley	0.965
Belgrad	100 Dinar	3.065
Yokohama	100 Yen	30.7625
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.8275
Moskova	100 Ruble	—
Esham ve tahvilât		
Erganlı		19.85
Sivas-Erzurum V		19.28
İş Bankası nama peşin		8.80

Ceyhan köylerinde mekteb ihtiyacı

Adana (Hususî) — Ceyhanın köylerindeki ilk okullar inşaatı devam etmektedir. Ceyhan kaymakamı Bekir Suphi Aktan maarif işleriyle pek yakındır. meşgul olmaktadır. Bu hafta Hamdilü köyünde de yeni bir ilk okul binasının açılış töreni yapılmıştır.

HASAN MEYVA ÖZÜ

İnkıbazı defeder, iştahsızlık, hazımsızlık, şişkinlik, bulantı, gaze

karşı taydası vardır. Her yemekten sonra bir tatlı kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek alınabilir.

Şişe 35 iki misli 60 dört misli 100 kr. HASAN ismine ve markasına dikkat. HASAN Deposu Yeni Adresi: BAHÇEKAPI Beyoğlu tramvay durağı karşısında

Son Posta

S P O R

Millî küme maçları talimatnamesi hazırlandı

Bu talimatnameye göre maçların bütün idaresi İstanbul Ankara, İzmir futbol ajanlarına verilmiştir

Mart nihayetinde başlayacak olan millî küme birincilikleri talimatnamesini hazırlamak üzere yapılan toplantı nihayet bulmuş ve bu hususta icab eden ihzari kararlar umumî müdürlüğe bildirilmiştir.

Geçen sene başlamasıyla, nihayetlenmesi arasında namütenahi hâdiselere sebebiyet veren millî küme maçlarının bu sene de aynı doğruya uğramaması düşüncesiyle yeni bir şekle sokulmuş ve bu geniş hareket, doğrudan doğruya alâkâli mıntakalara bırakılmıştır. Federasyonun elini ve eteğini çektiği millî küme maçları şu hesaba göre bundan böyle İstanbul, Ankara, İzmir mıntaka ajanlarının sırtına yüklenmiş demektir.

Memleketinde büyük bir alâka uyandıran millî küme maçlarında yalnız seyirci vaziyette kalacak olan futbol federasyonu, şu halde ilk iş olarak maçlarda çıkacak hâdiselere nezaret edecek, sahadan çıkarılan oyunculara cezalar verecek, iyi kötü bir netice ile bitecek olan maçlardan sonra da vazifesini bitmiş adedecektir.

Millî küme maçları hakkında yapılan anlaşmanın Beden Terbiyesi Umumî Müdürü lüğünce tasvibi de futbol federasyonunu bu mevzuun büsbütün dışında bırakmaktadır ki bu da teknik bir işle, idari işi hâlâ birbirinden ayırd etmediğimiz en parlak bir misaldir.

Yaklaşmakta olan millî küme maçlarının daha birçok yenilikler dolayısıyla dördüncü seneye varmış olmamıza rağmen bir esasa bağlanmamış bulunması tüzümlü verecek bir meseledir.

Millî küme maçları için alâkadarların tesbit ettiği ve umumî müdürlüğe götürülen esaslar şunlardır:

A — Mahalli maçların hasılatı oynayan kliblere kalacak.
B — Deplasman maçlarındaki hasılatın yüzde onu kliblere verilecek.
C — Mütebaki yüzde yirmiden beşi birinciye, üçü ikinciyeye, ikisi üçüncüye verilecek.

Emanetçilerle Denizyolları arasında bir ihtilâf çıktı

Karadeniz hattına işliyen vapurlardaki emanetçilerle Denizyolları umumî müdürlüğü arasında bir ihtilâf çıktığı öğrenilmiştir.

Adedleri mühim bir yekûna balığ olan emanetçiler, ötedenberi İstanbul veya diğer yerlerden Karadenizde akrabalarına öteberi göndermek isteyenlere pek az bir ücret mukabilinde posta vazifesini yapmakta, bununla hayatlarını kazanmaktadırlar.

Denizyolları idaresi, şimdiye kadar emanetçiler için tesbit etmiş olduğu formül üzerinden 100 kiloda 75 kuruş navlun ücreti almakta ve emanetçilere 10 lira mukabilinde, aylık karne vermekte idi.

Bu defa idare, götürülecek eşyanın kilosunu tahdid ettiği gibi, elde giden emanet malın da vapurun ambarına konulmasına karar vermiştir.

Bu karar, emanetçiler arasında iyi karşılanmamıştır. Emanetçiler emanet malların kat'iyyen ambara konulmasına taraf değillerdir. Bu malların ambarlarda öteberi beribe tilacaklarını, idarenin eski şekli tabih etmesini talep etmektedirler. İdare bunu kabul etmemekte, emanet eşya için manifesto kesmektedir.

Dün bir kısım emanetçiler bir heyet halinde Denizyolları umumî müdürlüğüne gelmişler, umumî müdüre vaziyeti anlatmışlardır.

Bu hususta idare ısrar ettiği takdirde Vekâlete müracaat edileceği öğrenilmişti.

D — Bu miktardan geri kalan yüzde onda bu maçlarda dürüst hareket eden klibe ayrılacak.

E — Millî küme birincisi, aynı zamanda memleket şampiyonu ilan edilecek.

F — Mahalli maçların hakemlerini, hakem heyetlerini, deplasman maçları hakemlerini, yüksek hakem heyetini tayin edecek.

H — Deplasman maçlarına iki şehirden, iki takım giderek çift maçlar yapılacak.

K — Deplasman maçlarındaki hasılatın zararları kapanması ihtimaline binaen millî küme birincisiyle 7 klib muhteltili arasında bir maç yapılacak ve bu hasılatla zarar karşılanacak.

Uzun tetkiklerden sonra hazırlanan projenin umumî müdürlüğe nasıl karşılanacağı malûm değildir.

Kliblerin bu husustaki dilekleri dinlenmiş olduğundan bunun üzerinde artık uzun boylu incelemeler yapılmadan tasdik edilirse, belki matlûba muvafık bir hareket meydana gelmiş olacaktır.

Ömer Besim

Arsenal harb devresi şampiyonu oldu

İngilterenin maruf takımlarından Arsenal harb devresi maçlarında A grubu birincisi olmuştur.

Tottenham takımını 1-0 mağlûb eden Arsenalin bu sayısını Bastin yapmıştır.

Arsenal, son on sene zarfında beş defa lig şampiyonu olmuş, üç defa kral kupası finaline kalmış, iki defa da kupayı kazanmıştır.

Kız mektepleri voleybol maçları

Kız mektepleri arasındaki voleybol müsabakalarına bugün Kız Muallim mektebi salonunda devam edilecektir.

(Anadolu Ajansı) nın İstanbul merkezinde bir saat

(Baştarafı 7 nci sayfadada)

zeotci arkadaşlar Avrupa radyolarını dinliyerek, mühim haberler neşrediyorlar. Sizi temin ederim ki, bu haberler Avrupa radyolarında neşredildiği saatten asgari iki üç saat evvel bizim bültenimizde vardır. Meselâ, Londra radyosuna Röyter Ajansı verir. Halbuki radyoya vermeden bize göndermiştir.

Ajansda mükemmel bir sistem de gördüm. Odacıya muhtaç olmadan her şey kendî kendine gideceği yeri buluyor. Telsizci haberi alır almaz, yanındaki bir borudan kâğıdı tercüme bürosuna uzatıyor. Buradan boruyu çekerek mütercimler ahyor, tercüme ettikten sonra bir el asansörle makine dairesine veriyor. Burada yazıldıktan sonra tab'edilmek üzere gene bir el asansörle aşağı teksir makinesinin yanına iniyor. Yani habere salâhiyetli kimselerden başka kimsenin eli değmiyor, aynı zamanda azamî süratle temin edilmiş oluyor.

Ajansın 4-5 telsizcisi var. bunlar münavebe ile gece ve gündüz muhabereyi temin ediyorlar. Tercüme bürosunda Ankara caddesinin iki meşhur siması çalışıyor: Başmuharrir Nizamettin Danton ve edebiyatımıza, sahnemize birçok telif, tercüme eserler veren M. Feridun. Fernerbahçeli Niyazi de malî ve iktisadî ser viste.

İşte, Finlandiyadan, Londradan, Newyorktan kopup gelen haberlerin Ajansda geçirdiği macera bundan ibarettir. Zamanla bizim küçük Ajansımız büyür de, Röyter ağabeyi gibi iri yarı bir şey olur. T. A. N.

Bir doktorun günlük notlarından

Beyin zarı veremi Menenjit tüberküloz

Beyin zarı veremi muhakkak ki genç yaş hastalıklarındandır. Bir iki yaşından başlayarak yirmi, yirmi beş yaşına kadar olan çocukluk ve gençlik zamanında ekseriyetle tesadüf edilir. Bu hastalığın zühuru için irsi verem vaziyetinin muhakkak mevcudiyeti lâzımdır. Burada irsi tabiriyle ananın, babanın veyahud evde bulunan diğer açık bir ak ciğer ve remlinin bulunmasını ve böyle bir muhit içinde yavrunun dünyaya gelmesini ve nihayet ilk yıllarını o muhit, o ev içinde geçirmiş bulunmasını kasdediyorum. Böyle bir muhitte yaşamak mecburiyetinde olan taze bir yavrunun ne kadar süratle verem mikroplarını yutacağını tahmin edebilirsiniz. İşte böylece hiç müteverrim olmıyan bu genç yavru mütemadiyen temas ettiği bulduğu verem mikroplarının mukavemetsiz olan uzviyetine dühülle derhal bir yavru haline geleceğini pekâlâ düşünebiliriz. Bundan kim mes'uldür? Şimdi burasını arayacak değiliz. İşte bu suretle bedenine verem basılı dahil olan bu çocuklar az veya çok bir zaman sonra muhtelif tezahürat şeklinde veremlerini meydana koyarlar. Meselâ bez veremi ya, ni siraca meselâ karın zarı periton veremi, meselâ kemik veremi, meselâ nihayet beyin zarı veremi. Binaenaleyh böyle bir yaşında veremin bu muhtelif şekildedeki tezahüratını gördükten sonra bu çocuğun bu hastalığı ya yukarıda tafsil ettiğimiz bir şekilde veyahud bakımsızlık, açık, sefalet yüzünden vukua gelen derin bir zafiyeti umumiyeye neticesi olarak ortaya çıkıverdiğini kabul etmeliyiz. İcab eder. Şu halde her ne şekilde olursa olsun çocuk veremlerinden sırasile ana, baba, alle, muhit ve nihayet bütün cemiyet mes'uldür demektir.

(Devam edecek)

Cevab istiyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri muvafık kalabilir.

Siyaset âleminde

(Baş tarafı 3 üncü sayfadada)

lerle sabit olmuştur. Bu sebeple Balkanlı sıfatını cebirle iktisab etmiş olan İtalyanın bu bahisteki sözlerinden hiç birinin ka' e alınmaması iktiza eder. Şayec umumî selâmet Balkanların bitirilişinde ise bu bitiriliş kabul edilir. Fakat tedafüli olmak şartile de mevcut pakt gözden geçirilip yeni bir şekil alır. Böylece eski dostlar arasında mevcut bağlar sıkıştırmır. Yoksa dışarıdan gelecek herhangi bir sese verilecek kulak, mevcut güzel eseri hedmeder.

Selim Ragıp Emeç

Zehirli gölge

(Baştarafı 7 nci sayfadada)

ten burada. Onu tevkif ettikten sonra bunu da alır götürürüm.

— Olur.
— Bebeğe derhal gidecek misin?
— Tabii.
— Fakat adamı bu saatte evinde bulamazsın.
— Beklerim. Sen gelmeyecek misin hocam?
— Gelmiyeceğim Osman bey.
— Başka bir işin mi var?
— Hayır. Bu meseleye aid kafamı kurcalayan bazı noktalar mevcud. İki telgraf çekeceğim. Onların cevabını alırsam ümid ederim ki senin mesain bir kat daha kolaylaşmış olacak. Hâkimlere göstereceğin en kuvvetli delillerden ikisini elde edeceksin!
— Bu telgrafların nerelere çekileceğini sorabilir miyim?
— Hay hay, birisi Giresun valisine.

öteki de Londrada Skotland Yardda çalışsan bir polis müfettişine. İkisi de dos tumdurlar. Cevad Fehmi de tabii benimle gelir. Ha, az kalsın unuttuğum Osman bey, biz şimdi buradan gideceğiz. Delikanlı ile genç kız ne olacaklar?

Serkomiser hayretle Ridvan Sadullah'a baktı:

— Ne olacaklar, bizi bekliyecekler.

— Peki amma bir iki saat sonra tevkif etmeye karar verdiğin bir suçluyu nasıl yalnız başına evde bırakırsın. Ya kaçarsa?

— Doğru, ne yapalım?

— Bence en yakın merkezden birkaç memur celbederek hiç olmazsa apartmanın kapısını muhafaza altına aldırmanız!

— Hay hay, şimdi yaparım hocam! Çok iyi düşündün!

(Arkastı var)

Askerlik bahisleri

(Baştarafı 6 ncı sayfadada)

Sol cenahile Suomosalmiden ilerlemek istiyen dokuzuncu Kızıldorunun orta taarruz kolu Kusamo ve sağ cenahı da Salla (burası Finlerce 11 Birincikanunda Ruslara bırakıldı) üzerinden ilerliyordu. Maksad yukarıda izah edildiği üzere Rovaniemi - Pudasjervi üzerlerinden Butni körfezine varmaktı.

Bilhassa sağ kol şark hududundaki 90 Km. içeride bulunan Kemijerviye yaklaşıyordu. Burası Torniodan şimali şarkı istikametinde Laponyaya giden demiryolunun son istasyonudur.

Bu bölgedeki Fin ihtiyat kuvvetlerinin tecemmü merkezî Rovaniemi olmuştur. Burası hem şimalî Finlandiyanın ortasında mühim bir muvasala yolları telâki noktası ve hem de müstahkem bir şehirdir. Burada kumanda eden Fin Generali Vallenius elde mevcut kıt'alarını çabuk topharak 19 Birincikanundan itibaren Salla istikametinde cenubdan taarruz etti ve burasını 21 Birincikanunda geri aldı. Bu mevkiin zaptı ile Finler hem Kemijerviye ve hem de daha şimalde Savukorskiye yürüten Rus kuvvetlerinin gerilerini kestiler ve bu son mevki de 22 Birincikanunda geri almaya muvaffak oldular.

Bundan sonra, en şimalde Balıkçılar yarımadasında Petsamo Fin limanını gelip burasını alan ve sonra da Norveç hududundaki Salmijärvideki Fin mevziini de zapteden ve 100 Km. den ziyade cenuba sarkan Murmansk Rus ordusuna sıra gelmişti. Bu grupun hareketi bidayette tehlikeli olmamakla beraber Sallada harbeden Finlerin gerilerine müteveccih olduğundan sonra ehemmiyetli olabilirdi. Maamafih bu Murmansk Rus klordusu da cenubdaki Suomosalmi, Oglajärvi ve Salla Rus hezimetlerinden sonra birdenbire ric'at ederek Petsamoya döndü.

Finler her tarafa düşmanı takib ederek muvaffakiyetlerinden, kuvvetleri ve vasıtaları nisbetinde istifade ettiler, hattâ Ladoga gölünün 170 Km. şimalinde Lieksa (istasyonu) bölgesinde Rus topraklarına bile girdiler ve müteaddid kilometreler ilerlediler.

(Sonu var)

(H. E. Erklet)

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 11000 lira olan bir adet dizel motor jeneratör 11/3/1940 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 825 liralık muvafakat teminat ile kanunun tayin ettiği ve sıklaları ve tekliflerini aynı gün saat 1430 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (484)

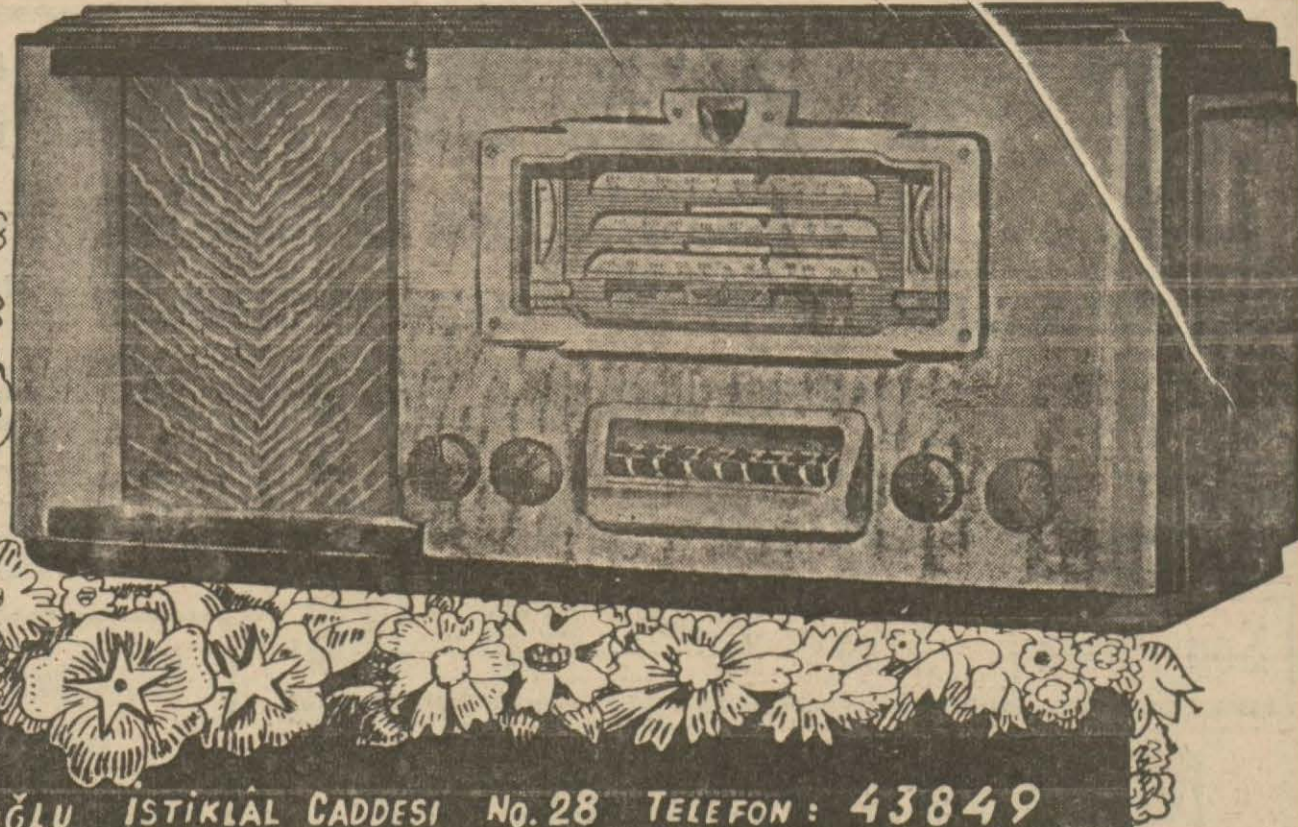
MILLÎ PIYANGO

80,000 LIRA

ONDA BİR BİLET TAM BİLET
ONDA BİR İKRAMIYE TAM İKRAMIYE

Hepimiz GENERAL ELECTRIC RADYOLARI Tercih ediyoruz

SATIŞ YERİ: GENERAL ELECTRIC MAĞAZASI BEYOĞLU İSTİKLAL CADESİ No.28 TELEFON: 43849

YENİ
BİR
SANAYİ
Formülü

UYAN-
DIRICI
BİR

SINGER
SAATI

ZARIF
SAĞLAM
DAKİK

15

SENE
GARAN-
TİLİ

No. 400 Kromdan, Beyaz Minelisi
No. 401 Kromdan, Beyaz Mineli ve Fosforlu
No. 4 2 Kromdan, Siyah Mineli ve Fosforlu

4 LİRA
4,5 "
5 "

Taşa siparişlerine bener saate 25 kuruş Posta masrafi ilâve olunur. Bu fevkalâde saatlerden edinmek için acele ediniz. Zira mevcudu azdır.

Singer Saatleri Mağazası

Istanbul Eminönü Cad. 8. Tel: 21964

VIROZA

PATI KULLANINIZ.

Her türlü yanıkları, kan çıbanlarını, meme iltihablarını ve çatlakları, koltuk altı çıbanlarını, dolama, akneler, ergenlikler, traş yaralarını, çocukların ve büyüklerin her türlü deri iltihablarını en erken ve en emin tedavi eder. VIROZA mikropların yaşamasına mani olur.

Devlet Denizyolları İşletmesi Umum Müdürlüğü İlanları

- 1 - İstinye Dok fabrikası sahası dahilinde idareye aid dalyan voli mahalli 1 Şubat, tan 31 Mayıs 1940 tarihine kadar açık arttırma suretille kiraya verilecektir.
- 2 - Muhammen kirası aylığı 8 lira 34 kuruş itibarile dört ay için 33 lira 36 kuruş olup muvakkat teminatı iki lira elli kuruştur.
- 3 - Arttırma 1 Şubat 1940 tarihine müsadif Perşembe günü saat 10.30 da Umum Müdürlük Alm Satım Komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - İstekillerin şartları öğrenmek üzere hergün ve arttırma için yazılı gün ve saatte Komisyona gelmeleri. 478.

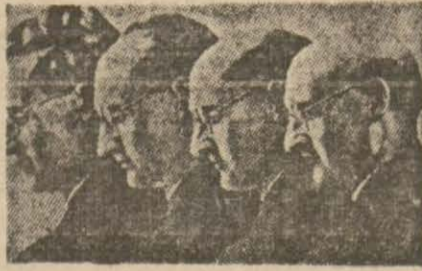
Münakalât Vekâleti İstanbul Mıntaka Liman Riyasetinden: Denizcilere İlan

İstanbul belediyesi, İstanbul elektrik, tramvay, ve tünel işletmeleri umum müdürlüğü günün Sarayburnu ile Salacak arasına konmuş olan yüksek teveltürlü denizaltı kablosunun tamir edilmek üzere kaldırılacağı alâkadarlara bildirilir. 1 Şubat 1940 da başlayacak ve 15 gün kadar sürecek olan tamir işi için kullanılacak dubada arası ulusal işaretler gece ve gündüz bulunacaktır. Bu yerden geçecek gemilerin dubanın yakınından geçmemeleri denizcilere ilan olunur. 478.

Nafia Vekâletinden:

- Eksiltmeye konulan iş:
- 1 - Manisada Kum çayının bir tahliye yatağı ile Marmara gölüne akıtılması ameliyatının keşif bedeli (191.114) lira 57 kuruştur.
 - 2 - Eksiltme 19/2/1940 tarihine rastıyan Pazartesi günü saat 15 de Nafia Vekâleti Su İşleri Reisliği su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
 - 3 - İstekiller, eksiltme şartnamesi, mukavvelo projesi Bayındırlık İşleri Genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri 9 lira 56 kuruş mukabilinde Su İşleri Reisliğinden alabilirler.
 - 4 - Eksiltmeye girebilmek için istekillerin (10.805) lira 73 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.
 - 5 - Müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
 - 6 - İstekillerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatden bir saat evveline kadar Su İşleri Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (578)

MAJİK SAÇ EKSiRİ

Saçlarınızı dökülmekten, kepeklenmekten korumak için muhakkak Majik saç eksirini kullanınız. Derhal tesirini görürsünüz. Saçları büyütür, köklere yeni hayat verir. Bir tecrübeden sonra neticeye hayret edeceksiniz.

TIYATROLAR

Şehir tiyatrosu Tepebağında dram kısmında

akşam saat 20,30 da

O Kadın

İstiklal caddesi komedi kısmında

Gündüz saat 14 te

Çocuk Oyunu

akşam saat 20,30 da

Oğlumuz

Halk Opereti: Bu akşam 9 da

Zir Deliler

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenicami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 "
Üçüncü sahife 200 "
Dördüncü sahife 100 "
İç sahifeler 60 "
Son sahife 40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptırarak ayrıca tenzilatı tarifemizden istifade edebileceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

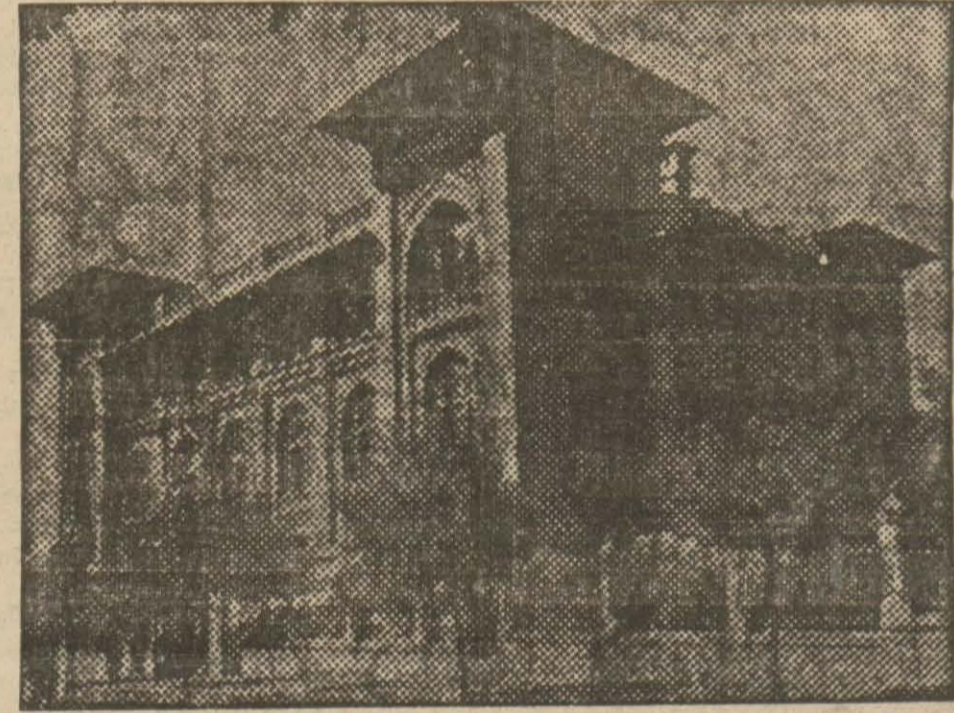
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve şans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziiran tarihlerinde çekilecektir.

Türkiyenin en güzel Salon Mecmuası

ANKARA MAGAZİN

En tatlı hikâyeler, en güzel resimler, sinema sahifeleri ve şen yazılarla süslenmiş olarak

YARIN ÇIKIYOR

Posta kutusu 488 Ankara

Eczacı Alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden

Küçük Yozgat Barut fabrikasında istihdam edilmek üzere bir eczacı alınacaktır. 80 sayılı kanun hükümlerine göre ücret verilecektir. Askerliğini yapmış olanlardan ta olanların bir istida ile en geç 10 Şubat 1940 tarihine kadar Umum Müdürlüğe müracaatları. 693.

Öksürenlere : Katran Hakkı Ekrem

Hakkı Katran Pastilleri de vardır.

KİRALIK FABRİKA BÜFESİ VE LOKANTASI

Muhtinde elli aile ve üç bin işçi ve ustanın bulunduğu Malatya bez ve iplik fabrikasının büfe ve kantini mevcut demirbaşlarla birlikte kiralıktır. Taliblerin 20 Şubata kadar fabrikaya müracaatları.